MOTORFÖRARE N

SEDAN 1927

EN TIDNING FRÅN MOTORFÖRARNAS HELNYKTERHETSFÖRBUND

NR 8

ÅRG 92 • DECEMBER 2019

Motorföraren korar:

ÅRETS FAMILJEBIL

EN FOLKLIG JAPAN

INGEN SKA DÖ AV RATTFYLLERI

Retrotips!

Du hittar många fler artiklar på vår hemsida!

ginza.se

☎ 0512-299 50

Retro Line Vintage Skivspelare/CD/Kassett/Radio/USB/Bluetooth

Succéspelaren, en retroprodukt som har alla funktioner du kan behöva! Avkodning från vinyl, CD och kassett till MP3. Equalizer och kraftig förstärkare. Dessutom utrustad med ingång så du kan koppla in din telefon och utgång så man kan koppla till ytterligare förstärkare och högtalare. Skivspelaren spelar 33/45/78 varv. Stift och tonarm från Audio-Technica för kristallklart vinylljud. AM/FM-radio. MP3. CD-spelare. Kassettbandspelare. Läser CD, CD-R och CD-RW-skivor. Fjärrkontroll. Line-out så du exempelvis kan koppla till externa aktiva högtalare med förstärkning. AUX-in. Högtalareffekt: 40W (2 inbyggda högtalare). Mått 51x22x35cm. Vikt 7,75kg.

Nr 71594.....2.690kr

Retro Line Skivspelare Med Dubbel-Kassett/Dubbel-CD RL80

Härig retrostereo med bra ljud och tidstypiska funktioner som dubbelkassettdäck och digitalradio. Dessutom kryddad med massor av moderna funktioner så du kan förflytta din musik från vinyl-skivor och kassett till USB. Här dessutom utrustad med dubbel-CD! Man kan alltså kopiera till CD enligt följande: CD till CD, Kassett till CD, FM till CD, USB till CD, SD till CD, AUX till CD, Turntable till CD, Det går naturligtvis även att kopiera till kassett från CD, mellan kassetter, till USB osv. Inspelning kan ske på CD-R/RW. Skivspelaren spelar 33/45/78 varv. USB/SD-inspelning från CD/Grammofon/FM-radio/AUX-in/Kassett. Radio med auto-scanning och förinställda stationer. MP3-uppspelning från CD/USB/SD. PMPO 32W Externa högtalare. Hörlursuttag. Fjärrkontroll. Bluetooth (Version 2.1). Svensk bruksanvisning. Mått basenhet 31,5x30x33cm. Mått högtalare 16x13x20cm. Vikt 7,8kg.

Nr 71566.....3.290kr

Retro Line Vintage Skivspelare DeLuxe DAB NY

Helt ny uppgraderad modell av vår succespelare "Retro Line Vintage Skivspelare/Kassett/CD/USB" (71594). Kraftig bas genom en Subwoofer, dubbelt så kraftig förstärkardel, Audio Technicastift och tonarm för kristallklart ljud, samt DAB-radio. Större fjärrkontroll med fler funktioner, samt möjlighet till spårseparering vid inspelning. Avkodning från vinyl, CD och kassett till MP3 på USB-sticka. Ingång så du kan koppla in din telefon och utgång så man kan koppla till ytterligare förstärkare och högtalare. Bluetooth för trådlös uppspelning från mobil/surfplatta. Skivspelaren spelar 33/45/78 varv. AM/FM-radio (med preset 20 FM och 20 DAB-staioner). MP3. CD-spelaren läser CD, CD-R, CD-RW-skivor och MP3. Repeatfunktion. Inspelning till USB från CD, Vinyl, Kassett, Bluetooth och Radio. Kassettbandspelare. Line-out (RCA). RCA-kabel medföljer. AUX-in. Hörlursuttag 3,5mm. Bluetooth. Equalizer. Högtalare 4xFullrange, tweeter, subwoofer och passiv subwoofer. Högtalareffekt 2x50W. Klocka. Mått 51x22x35cm. Vikt 7,75kg. Svensk bruksanvisning.

Nr 71706.....3.990kr

Soundmaster Skivspelare PL186H

70-talsdesign. Skivspelaren spelar 33/45/78 varv. FM/FM-ST/AM-radio. Single/LP-adapter. Hörlursuttag. Inbyggd högtalare. Mått 32x29x14cm. Manual endast på engelska och tyska.

Nr 991659.....Förr 999kr.....Nu 799kr

Kolla in alla retroartiklar vi har på vår hemsida! • Följ oss på Facebook - facebook.com/ginzaretro

Över 300.000 CD, DVD, SPEL, BÖCKER, ELEKTRONIK, RETRO-PRYLAR m m i sortimentet!

BESTÄLL VÅR STORA KATALOG - Vi skickar den GRATIS!

Du kan även ringa och beställa!

0512-299 50

Ginza AB • Fåglum • 465 81 Nossebro • kundservice@ginza.se

Med reservation för ev. tryckfel.

INNEHÅLL

NUMMER 8 2019

4	**LEDARE**	En lovsång till civilkuraget
6	**DIALOG**	”Konfiskera vansinnesförarnas bilar”
8	**NYHETER**	Hastighetssänkning på bred front
12	**NYHETER**	Japansk hybrid Årets Familjebil 2019
16	**REPORTAGE**	Norge visar vägen för drogkontroller
18	**NYHETER**	Stoppade rattfyllerist – fick utmärkelse
20	**NYHETER**	MADD har systerorganisation i Kanada
22	**PROVKÖRNING**	Uppgraderad el-Passat rullar längre
24	**REPORTAGE**	Stället där hela familjen njuter av fjället
33	**KONSUMENT**	Storstilat Elmia visar brett utbud
38	**TEST**	Färgstark husvagn ska locka yngre
40	**NYHETER**	Nytt från campingvärlden i notisform
42	**REPORTAGE**	Historiskt MHF-jubileum i Bergslagen
43	**REPORTAGE**	Blekinge slår ett slag för reflexer
44	**KRYSSET**	Kryssa och vinn bingolotter
46	**I BACKSPEGELN**	Året när Motorförarens testbil brann
47	**NYHETER**	Otäckt möte med vildsvin i trafiken

Ekonomin blev avgörande

Tio motorjournalister har röstat fram Årets Familjebil 2019. Vinnaren bär ett välkänt namn, men under huven är allt nytt.

FOTO: MIKAEL LINDBERG

I NÄSTA NUMMER: Undvik fallgroparna vid begagnatköp

Så här ser en trafikhjälte ut!

33-årige Cathomen Nordgren från Domsjö blockerade vägen för en rattfyllerist så att polisen kunde gripa honom. Nu har han utsetts till Årets Trafikhjälte 2019. **Sidan 18**

Fler mil från storsäljande elbil

Volkswagen Passat GTE har lockat många tjänstebilsförare. Den nya generationen lockar med utökad räckvidd. **Sidan 22**

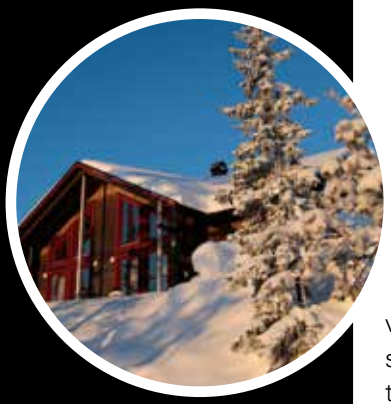

Vinterland som lockar generationer

Anrika Storhogna har fått rykte om sig att passa familjer som vill uppleva vintern tillsammans trots att åldersspannet är stort. Vi reste dit för att testa. **Sidan 24**

Husvagnen som vägrar att ha tråkigt

Med färgglad uppsyn, okonventionell design och en rad praktiska lösningar visar sig T@B Mexican Sunset vara en vagn som förtjänar att tas på allvar. **Sidan 38**

Civilkurage – bra för hela samhället

GÖRAN SYDHAGE
vd och stolt
medlem i MHF
goran.sydhage@mhf.se

Jag står just nu i färd med att dela ut priset till Årets Trafikhjälte från MHF.

På MHF:s förbundskansli följer vi dagligen vad som rapporteras gällande trafiksäkerhet och rattfylleri. Ja, du läste rätt.Vi följer även vad som händer på midsommarafton, julafton, söndagar och på Semmeldagen. Det är många tråkiga och allvarliga händelser som vi följer varje dag i den svenska trafiken.

Det sker, nu och då, även fantastiska insatser av helt vanliga människor för att hindra och mildra olyckor i trafiken. Årets Trafikhjälte 2019 är en sådan, likaså 2018 och 2017 års hjältar.

DEN SOM STRAX FÅR PRISET ur min hand, en glasskulptur samt 10 000 kronor som företaget Körkortonline har skänkt oss för ändamålet, är inget undantag.

Personen bevittnade en polisjakt i ett villaområde strax utanför Örnsköldsvik. Han backade ut sin bil från uppfarten och blockerade gatan. När rattfylleristen kom med polisen i hälarna, tvingades han gira och hamnade så pass snett att han inte, i sitt tillstånd, klarade av att få upp bilen på vägen igen. Kort därefter blev han infångad.

Kanske förhindrades en allvarlig olycka tack vare ingripandet. Nästa gång är det kanske någon som gömmer nycklarna för att en rattfyllerist inte ska lyckas åka iväg med en bil eller motorcykel.

Det här är tillfälligheter, lyckliga sådana. För att minska rattfylleriet krävs många förebyggande insatser. Hatten av för polisen, för de kontroller de gör. De är mycket viktiga, men i MHF tycker vi att de är alldeles för få. Jag har grävt fram några siffror för våra grannländer, som jämförelse. Så här ser det ut:

NORGE HAR 5,2 MILJONER INVÅNARE och norska polisen gjorde 1,1 miljoner nykterhetskontroller. Det motsvarar 0,21 prov per invånare under 2018.

Vassast är Finland. Där finns 5,5 miljoner invånare och deras polis gjorde 1,7 miljoner kontroller under samma år. Det motsvarar 0,30 kontroller per invånare.

Sverige har 10 miljoner invånare och polisen gjorde 1,1 miljoner kontroller 2018. Det blir 0,11 nykterhetskontroller per invånare.

Det betyder att man gör nästan 200 procent fler kontroller än i Sverige (sett per invånare).

Heja Finland och heja Norge. Kom igen Sverige kom igen …

EN POSITIV SAK ÄR ATT fler och fler företag tar ansvar för att transporter till och från företaget genomförs av nyktra förare. En stor eloge till de företag och organisationer som på det sättet tar ett stort samhällsansvar. Det är ett annat bevis för civilkurage!

Du har nyligen fått ett inbetalningskort för medlemsavgiften 2020. Har du inte redan betalt så är min förhoppning att du gör det så fort som möjligt. Ditt medlemskap och den avgift du betalar är viktig för att MHF ska kunna fortsätta det viktiga trafiksäkerhetsarbetet för att ***INGEN*** ska dö av rattfylleri.

”Hatten av för polisen, för de kontroller de gör. De är mycket viktiga, men i MHF tycker vi att de är alldeles för få.”

MOTORFÖRAREN
Utges av Motorförarnas Helnykterhetsförbund

Motorföraren
Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–16.00
(fredag 13.00–15.30)
TEL: 08–555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se
WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING
KUNDTJÄNST: 08–555 765 55
E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION
CHEFREDAKTÖR: Mikael Lindberg
MOBIL: 0765–48 97 16
E-POST: mikael.lindberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund
TELEFON: 08–555 765 63
E-POST: mari.haglund@mhf.se

PRESSANSVARIG: Micke Valier
TELEFON: 08–555 765 62
E-POST: micke.valier@mhf.se

ANSVARIG UTGIVARE:
Göran Sydhage
TEL: 08–555 765 56
E-POST: goran.sydhage@mhf.se

ANNONSAVDELNING ADRESS:
MHF Annonsavdelning
B-G Werner
Box 16
433 21 Partille
TEL: 0793–47 85 12
E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig på www.motorforaren.se – även tidigare utgåvor!

LAYOUT & PRODUKTION: ©thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2019
ISSN: 0463–6678

UPPLAGA
TS-UPPLAGA: 16 500 ex (2018)

Resan
mot
2020
har
börjat
Följ uppladdningen
på @mcmassan
samt facebook.com/
mcmassan
MC MÄSSAN 2020
SVENSKA MÄSSAN, GÖTEBORG 24-26 JANUARI 2020

KRÖNIKA: FRÅN FÖRARSÄTET

Reflexångest

DET ÄR MÖRKT och regnigt ute. Som bilist förvånas jag återigen över hur få fotgängare som använder reflex. Är de självmordsbenägna – på riktigt?

Min egen MHF-reflex är alltid nära till hands i någon ficka, redo att hängas ut när mörkret faller. Ska det vara så himla svårt? Lider, i det här fallet Stockholms fotgängare, av någon form av kollektiv nonchalans för liv och lem?

Skulle jag propagera för en lag, vore det reflexkrav under samma period som vinterdäckslagen råder.

MIKAEL LINDBERG
CHEFREDAKTÖR
mikael.lindberg@mhf.se
0765–48 97 16

MEN ALLT ÄR INTE mörker. Det har nämligen hamnat ännu ett projekt i chefredaktörens garage – nu när vintern närmar sig.

Bland de vintriga hobbyfordonen finns redan en snövessla och en Ockelbo-skoter. Bägge är från 1980.

För ett par månader sedan landade ännu en veteranskoter i garaget. Då, för 40 år sedan, var det en sportskoter i form av en Yamaha Exciter 440. Skicket vid hämtningen var nog bland det sorgligaste jag sett, men fullt räddningsbar.

Motorn som varit tyst och utan gnista i åtta, nio år, svarar nu rappt på tumgasen, den gamla slitna mattan är bytt, huven är både lagad och omlackerad, samt all aluminium polerad till sin forna glans.

Nu är det egentligen bara lite småsaker kvar, som nya dekaler.

JAG BRUKAR KALLA DET för terapi – att släppa tangentbordet för en stund och istället lägga händerna på något projekt. Det blir lite som en räddningsaktion, att göra iordning någonting som andra dömt ut, eller kallat för omöjligt.

Och någonstans är frågan vad som är mest tillfredställande – att försöka leta och hitta originaldelar till en gammal maskin, eller att skruva ihop den. Kanske är det lite av både och. Roligt är det också, för en snöskoter går klart snabbare att renovera än en bil.

Nu väntar jag alltså på den första snön för en premiärtur. Fördelen med snö är också att alla mörkklädda, reflexlösa fotgängare syns lite bättre mot det vita.

Slutligen vill jag passa på att önska alla våra läsare en God Jul och ett Gott Nytt År.

> ”Skulle jag propagera för en lag, vore det reflexkrav under samma period som vinterdäckslagen råder.”

0000PS! Här går det alldeles för fort med allt vad det innebär av ökad risk för svåra olyckor.

Vi behöver en tuffare trafikdebatt

Trafiksäkerheten och trafiken i allmänhet är heta debattämnen i Danmark. Man talar också klarspråk när det gäller trafiken. Ett exempel är den otäcka olyckan där en berusad 24-årig man utan körkort körde på en bil bakifrån med en kvinna och tre barn i. Kvinnan och två av barnen omkom.

Media i Danmark berättar att kvinnan och hennes barn satt i en Citroën C1, en riktigt liten stadsbil med andra ord, medan mannen satt i en Ford Mondeo kombi.

Mannen överlevde trots att han inte hade bältet på sig och han körde i 137 km/h, samt att kvinnans bil stod stilla. Man berättar också att mannen kom från ett annat land och anger också vilket.

Artiklarna är illustrerade med bilder som visar bilarna och vägen med korsningen. I Sverige har vi en helt annan syn på detta. Rapporteringen berättar inget om vilka bilar de inblandade färdats i, ingenting om var de kommer ifrån och mycket lite om själva händelseförloppet.

Bilderna visar i stort sett inget annat än blåljuspersonal. De skadade bilarna kan vi vara glada att slippa se, men den svenska trafiksäkerhetsdebatten skulle må bra om vi fick se var olyckan inträffat och fick lite mer kött på benen om varför.

Tydligheten i rapporteringen i Danmark leder till att både privatpersoner, polis och politiker går in i debatten med betydligt sakligare argument.

Nu senast är det Dansk Folkepartis Peter Skaarup som tar upp detta med ”Need for speed” som han kallar det i form av ett citat från filmen TopGun.

Bakgrunden är en olycka där en dansk polis omkom i en trafikolycka där en 25-årig man i en Audi körde i 114–126 km/h på Langebro inne i Köpenhamn, tappade kontrollen över bilen och frontalkrockade med polismannens betydligt mindre bil.

Peter Skaarup berättar att det på nätet blivit allt vanligare att man lägger upp videos där man kör i vansinniga hastigheter uppåt 200 km/h inne i bebyggt område, eller i Öresundstunneln. Man lägger ut videos på sociala media med rubriken ”Need for speed”.

I Sverige talar ”unga män med bakvänd keps” om att rasta gasfoten.

”Ta bilarna ifrån dem, konfiskera dem oavsett om det är leasing, hyrbilar, avbetalning eller helägda bilar”, säger Skaarup. ”Lås in förarna! Länge!”

Vi måste vara nyktra i trafiken och vi måste se nyktert på problemen och det betyder att vi måste föra debatten öppet och seriöst.

STEFAN NILSSON
Växjö

HÅLL TRAFIKDEBATTEN LEVANDE – SKRIV TILL DIALOG
Vill du göra din röst hörd på den här sidan? Reflektera över något i trafiken eller skriva något om trafiksäkerhet? Skriv till oss på motorforaren@mhf.se

KIA

The Power to Surprise

Helt nya Kia XCeed är en sportig crossover som drar blickarna till sig. Den kombinerar det praktiska hos en SUV med en vass design och en riktigt skön körupplevelse. Dessutom förberedd för UVO Connect med uppkopplade tjänster. Snart kommer den även som plug-in hybrid. Väl värd att upplevas.

7 ÅRS NYBILSGARANTI

Alla erbjudanden gäller levererade bilar t.o.m. 31/12 2019 eller så långt lagret räcker. Erbjudandena kan ej kombineras med andra rabatter eller företagsavtal och gäller endast lagerbilar. Bränsleförbrukning blandad körning Kia XCeed 1.4 T-GDi DCT Advance Plus 5,9 l/100 km och CO_2-utsläpp 134 g/km enligt körcykeln NEDC och 6,8 l/100 km och CO_2-utsläpp 156 g/km enligt körcykeln WLTP. Bilen på bilden kan vara extrautrustad. Lokala prisavvikelser kan förekomma. Med reservation för eventuella tryckfel.

MHF:s jultävling för medlemmar blir favorit i repris

I dagarna ska alla som är medlemmar i MHF, och prenumeranter på Motorföraren, ha fått sitt medlemskort för 2020 i sin brevlåda.

I år har den som betalar snabbt möjlighet att vinna ett presentkort på ICA, att köpa julmat för till exempel.

– Vi fick in väldigt många snabba betalningar förra året, så den succén upprepar vi i år, säger MHF:s Camilla Spennare som ansvarar för årsaviseringen. Om du betalar din medlemsavgift före 6 december, är du med och tävlar om presentkorten.

I medlemsfoldern som följer med årsaviseringen finns också en särskild sida som pratar om vårt lotteri "En chans på tusen". Ett bra sätt att både stödja MHF och ha chans att vinna storvinsten genom att köpa en lott eller en del av en lott.

Under 2020 kommer vi att presentera flera nya riktigt fina medlemsförmåner, så att det lönar sig ännu mer att vara medlem i MHF. Efter beslut på förbundsmötet höjs medlemsavgiften med 20 kr. MHF är helt beroende av sina många medlemmar för att kunna vara en stark opinionsbildare. Myndigheter och lagstiftare lyssnar faktiskt på MHF. En stor anledning är just våra många medlemmar. Det är medlemmarna som är MHF.

FEL NAMN SKAPADE FÖRVIRRING KRING ÅRETS DÄCKTEST – HÄR ÄR ALLA RÄTTA BETECKNINGAR

I förra utgåvans vinterdäckstest blev det tyvärr fel i tabellen för de dubbade vinterdäcken. Några av däckfabrikaten stämde inte överens med modellnamnet, vilket några skarpsynta läsare meddelade oss. Vi ber om ursäkt för det, och återger här de korrekta namnen.

Från vänster till höger i tabellen heter dubbdäcken alltså (slutplacering inom parentes): Antares Grip 60 Ice (8), Continental Contiice-Contact3 (3), Gislaved Nord Frost 200 (4), Goodyear Ultra Grip Ice Arctic (6), Hankook Winter iPike RS2 (5), Micheline X-Ice North 4 (1), Nokian Hakkapeliitta 9 (7), Viatti Brina Nordico (7).

På www.motorforaren.se hittar du hela tabellen med rätt beteckningar på alla däck.

FOTO: KERSTIN ERICSSON/TRAFIKVERKET

Trafikverket sänker hastigheten på 111 mil svenska vägar

I början av november införde Trafikverket nya hastighetsgränser på 120 mil statlig väg. Tanken är att öka trafiksäkerheten. På 111 mil väg sänktes hastighetsgränsen från 90 km/tim till 80. På 9 mil väg höjdes fartgränsen till 90 från 100 km/tim.

De vägsträckor som fått sänkt hastighetsgräns saknar mitträcken och har mycket trafik.

Fram till år 2025 kommer cirka 425 mil statlig väg att skyltas om till en lägre hastighetsgräns. Under samma period kommer cirka 120 mil väg att få höjd hastighetsgräns, exempelvis när det byggs 2+1-väg.

– Rätt hastighet är en förutsättning för att minska antalet dödade och skadade i trafiken. Om alla tar sitt ansvar och håller hastigheten kan vi rädda minst hundra liv varje år, säger Sandra Nordahl, enhetschef Nationell samhällsplanering på Trafikverket i en kommentar.

Om du kolliderar i 80 km/tim med en personbil, istället för i 90 km/tim, då minskar risken att omkomma med 40 procent enligt Trafikverket.

Lego lanserar Land Rover-byggsats

Danska Lego har tagit fram en fräck modell av nya Land Rover Defender. Satsen innehåller 2 573 delar där även växellåda, fjädring och differentialspärrar ingår. Detaljrikedomen ska ge både Lego- och Land Rover-entusiaster en riktig byggupplevelse. Priset ligger på 179 Euro och kan beställas på internet.

Höjd trängselskatt i Stockholm

Trängselskatten i Stockholm höjs vid årsskiftet. Avgiftstiden startar 6.00 på morgonen, istället 6.30. Maxavgiften för en passage höjs från 35 till 45 kronor. Högsta avgift under ett dygn blir 135 kronor, mot dagens 105 kronor.

Det blir inga gratispassager första veckan juli eller dag före vissa helgdagar. Trängselskatten delas upp i hög- och lågsäsong. Högsäsong är från 1 mars till dagen före midsommar, samt 15 augusti till 30 november.

Bil- och trafikfrågor

TEMA – SMÅTT OCH GOTT.

1. Vilka tillverkare har småbilsmodellerna Citigo och Mii?

A. Suzuki och Toyota.
B. Skoda och Seat.
C. Fiat och Suzuki.

2. Elbilen Smart EQ fortwo är den minsta personbilsmodellen på svenska marknaden just nu. Hur kort är den?

A. 269 centimeter.
B. 284 centimeter.
C. 299 centimeter.

3. Hur kort är Volvos minsta modell XC40?

A. 442,5 centimeter.
B. 431,5 centimeter.
C. 421 centimeter.

4. Hur lång får ett motordrivet fordon vara för att få köra på svenska vägar och gator utan de undantag som anges i Trafikförordningen?

A. 12 meter.
B. 24 meter.
C. 30 meter.

5. Första halvåret i år registrerades två exemplar av 3,7 meter korta modellen Adam. Vilken tillverkare?

A. Fiat.
B. Seat.
C. Opel.

6. Sinnebilden för en minibil är väl Fiat 500. Idag är grundmodellen av senaste Fiat 500, som kom 2007, 375 centimeter lång, men hur kort var den klassiska 500, som tillverkades 1957–1975?

A. 314 centimeter.
B. 331 centimeter.
C. 297 centimeter.

7. Japanska Toyota gillade inte att de inte hade någon bil som fick plats i p-fickor där det stod "max 3 meter" på olika platser i Europa. Så de tog fram en modell som fick plats. Vad hette den fyrsitsiga 293,5 centimeter korta knatten?

A. Toyota IQ.
B. Toyota Kei.
C. Toyota Mirai.

8. I vilken svensk film körde huvudpersonen den klassiska, trehjuliga mikrobilen Messerschmitt?

A. "Åsa-Nisse och tjocka släkten" 1963 med John Elfström som Åsa-Nisse.
B. "Soldat Bom" 1948 med Nils Poppe som Fabian Bom.
C. "Sällskapsresan" 1980 med Lasse Åberg som Stig-Helmer Olsson.

(Rätt svar på sidan 47.)

TRANSPORTARBETAREFÖRBUNDET
I T F
1897
TRANSPORT VISAR VÄGEN
010-480 30 00

Elektrifiera vardagen.

Nya Passat GTE. En laddhybrid med 40 % längre räckvidd på el.

Mer än hälften av alla bilresor som görs i Sverige är kortare än 5 km. Till och från jobbet. För att hämta på förskolan. Eller för att åka till affären och köpa brödet du glömde till frukosten. Så varför inte ha en bil som är anpassad för det? Som klarar vardagsresorna utan utsläpp. Nya Passat GTE kan du köra upp till 56 kilometer helt på el. Och eftersom det är en laddhybrid så klarar den även de längre resorna. En bra idé alla dagar i veckan, helt enkelt.

Business Edition pris från 458 500 kr.
Förmånsvärde från 1 316 kr/mån.

Indikativt förmånsvärde netto per månad exklusive bränsle vid 50% marginalskatt. Räckvidd på el upp till 56 km enligt WLTP-körcykeln (motsvarande upp till 70 km enligt den föregående NEDC-körcykeln). Den faktiska räckvidden påverkas av ett flertal faktorer så som körsätt, körförhållanden, uppvärmnings/kylbehov etc. Bränsleförbrukning blandad körning från 1,4 l/100 km. Elförbrukning blandad körning från 16,7 kWh/100 km. CO_2-utsläpp blandad körning från 32 g/km. Skattegrundande CO_2-utsläpp från 37 g/km. Miljöklass Euro 6 AM. Vi reserverar oss för ändringar och avvikelser. Bilen på bilden är extrautrustad.

ÖPPET
8-10
volkswagen.se

Årets Familjebil – en elhybrid

Kanske hjälper det att byta tillbaka till ett välkänt modellnamn. I alla fall när Toyota valde att återinföra modellnamnet Corolla. Striden om juryns gunst blev i vilket fall riktigt hård, men det är Toyota Corolla Touring Sports som kan kalla sig Årets Familjebil 2019. I år firar den prestigefyllda utmärkelsen 23 år.

SÄLLAN HAR EN OMRÖSTNING till Årets Familjebil varit lika jämn som i år. Årets jury bestod av tio kunniga motorjournalister och precis som tidigare år skedde omröstningen i två steg.

Varje jurymedlem fick börja med att välja ut fyra till fem kandidater. I år blev det totalt 22 stycken. Modeller som Subaru Forester e-Boxer, Mitsubishi Outlander PHEV och Opel Grandland laddhybrid fick sin beskärda del röster, vilket visade att vår jury hade full koll på kriterierna för att bli Årets familjebil 2019.

Ingen av dessa nådde dock fram till finalens tre bilar. Inte helt otippat togs en finalplats av Volkswagen Passat GTE, liksom dess motsvarighet från Skoda – Superb iV. Den tredje finalisten blev Toyota Corolla Touring Sports.

DE TRE FINALISTERNA hamnade nu hos vår jury, där var och en valde sin favorit, tillsammans med en motivering.

– Jag nominerar Volkswagen Passat GTE, skriver Robert Collin på Aftonbladet. Det var en mycket bra laddhybrid i sin första generation, som blivit bättre.

Anders Helgesson på Vi Bilägare väljer istället Skoda Superb iV.

– Sett över hela bilens livscykel kommer Superb att ge rimliga driftskostnader.

Motorjournalisten Lasse Swärd, liksom Johannes Gardelöf, lägger sina röster på elhybriden Toyota Corolla i kombiutförande.

– Toyotas mycket beprövade hybridteknik ger låg förbrukning även i verklig trafik, skriver Lasse Swärd.

– Komforten är en höjdare och bagageutrymmet är hela 581 liter, skriver Johannes Gardelöf på CNP.

PRECIS SOM TIDIGARE ÅR, valde Motorföraren ut sina kandidater och finalist före några andra i juryn. Anledningen är förstås att undvika jävsituation.

I år var Motorförarens kandidater Skoda Superb iV, Toyota Corolla Touring Sports, Mitsubishi Outlander PHEV, samt Subaru Forester e-Boxer.

EFTER SAMMANSTÄLLNINGEN av juryns röster, blev finalen en rysare. Med blott en rösts marginal, kunde en elhybrid bli utnämnd till årets familjebil 2019 – Toyota Corolla Touring Sports.

Corolla, vars namn inte funnits på många år men nu har återuppstått, har lovordats bland motorjournalister. Som elhybrid, finns den i två motorstorlekar på antingen 1,8 eller 2,0 liter. Bensinmotorn arbetar enligt Atkinson-principen, vilket ger en hög verkningsgrad med låg förbrukning.

ELMOTORN GER EXTRA KRAFT vid acceleration, regenererar energi vid inbromsning och det finns ett EV-läge för ren eldrift.

Bagageutrymmet är rymligt med sina nära 600 liter med alla säten på plats. Instrumenteringen är digital, men tacknämligt finns fortfarande riktiga vred för klimatanläggningen. Säkerheten är hög med bland annat autobroms som förutom andra bilar, även känner av både djur och människor.

MIKAEL LINDBERG

ÅRETS FAMILJEBIL 2019. I hård konkurrens med två laddhybrider, blev det elhybriden Toyota Corolla i kombiutförande som tog hem utmärkelsen Årets Familjebil 2019.
FOTO: MIKAEL LINDBERG

Stor glädje hos Toyota över utmärkelsen

Beskedet att den nya Corolla-hybriden utsetts till Årets Familjebil 2019 utlöste både glädje och tacksamhet hos Toyotas svenska generalagent.

– Toyota Corolla är inte bara världens mest sålda bil genom tiderna, nya Corolla är också modellen som symboliserar den omvandling som Toyota genomgår och som representerar nästa steg i vår vision om tillgänglig och säker mobilitet med minsta möjliga miljöpåverkan.

– Därför är vi extra glada och stolta över att nu också få ta emot priset för Årets Familjebil, säger Erik Gustafsson, informationschef Toyota.

FAKTA

ÅRETS FAMILJEBIL – HELA LISTAN

1996:	Skoda Octavia
1997:	Renault Kangoo
1998:	Ford Focus
1999:	Opel Zafira
2000:	Opel Agila och Suzuki Wagon R+
2001:	Peugeot 307
2002:	Mazda6
2003:	Opel Meriva
2004:	Toyota Corolla Verso
2005:	Renault Modus
2006:	Skoda Roomster
2007:	Kia Cee'd
2008:	Peugeot 308 SW
2009:	Toyota Verso
2010:	Opel Meriva
2011:	Ford Focus
2012:	Ford B-Max och Opel Zafira Tourer
2013:	Skoda Octavia Combi
2014:	Volkswagen Passat
2015:	Volkswagen Touran
2016:	Volvo V90
2017:	Skoda Karoq
2018:	Kia Niro EV (e-Niro)

2019: Toyota Corolla Touring Sports

Tio motorjournalister i juryn utser vinnaren

Alrik Söderlind, Auto Motor & Sport:
SKODA SUBERB IV

Skoda Superb iV är just nu det vettigaste valet för familjen som inte vågar eller kan gå över till en ren elbil. Mycket rymlig, vettig prisnivå och med en hyfsad körsträcka på el.

Mikael Stjerna, Teknikens Värld:
TOYOTA COROLLA TOURING SPORTS

Jag röstar Toyota Corolla Touring Sports. Toyota har med nya Corolla introducerat hybriddrivlinan i en överkomlig prisklass, och dessutom till ett lågt prispåslag. Den nya Corolla-serien är dessutom tyst, komfortabel och har inte gått till överdrift med bruket av skärmbaserade menyer. Säkerhetssystemen är av senaste snitt. Autobromssystemet känner igen både fotgängare och cyklister, vidare är filhållningsassistans, automatiskt helljus och skyltigenkänning standard. Kombiversionen är förlängd med nästan tre decimeter och mäter 4,65 meter i längd – nog för ett normalt familjebehov.

Anders Helgesson, Vi Bilägare:
SKODA SUBERB IV

Jag går trots allt på Skoda Superb iV. Varför? Stora utrymmen och hög komfort till ett visserligen högt pris, men sett över hela bilens livscykel kommer Superb att ge rimliga driftskostnader. Med rätt körmönster kan stor del av den dagliga körningen göras på el. Bilen har inte behövt göra några eftergifter för att vara en laddhybrid. Baksätet är fortfarande exceptionellt rymligt, att få plats med en bakåtvänd barnstol är inte ens en utmaning. Vidare får takboxen åka på taket och släpvagnen hänga i kroken. Säkerheten är hög och de nya strålkastarna av led-matrixtyp gör dessutom att det finns möjlighet att se älgen i tid.

Robert Collin, Aftonbladet Bil:
VOLKSWAGEN PASSAT GTE

Jag nominerar Volkswagen Passat GTE. Det var en mycket bra laddhybrid i sin första version. Nu är den ännu bättre med betydligt längre räckvidd på el. Ett av kriterierna för att bli Årets familjebil är bra ekonomi. Tyvärr är alla laddhybrider dyra. Äga privat blir aldrig bra ekonomi. Men Passat GTE är annars, precis som vanliga Passat en utmärkt familjebil. Exakt men lugn styrning, gott om utrymme som inte blivit mindre på grund av batterierna (det är bensintanken som krympt). Mycket ny teknik, som ”nästan självkörande”, för den som inte tycker om att köra själv. Kusinen Skoda Superb med samma motor- och laddteknik är fånigt stor bak. Hur många familjer kör basketlaget i baksätet?

Håkan Nilsson, Content Lab:
SKODA SUBERB IV

De senaste åren har Skoda Superb tillhört de mer prisvärda familjebilarna på marknaden. Få bilar kan uppvisa samma imponerande kombination av utrymme och komfort som just Skoda Superb och detta till en kostnad som understiger VW koncernens storsäljare Passat.

Med samma drivlinor och säkerhetssystem samt Skodas smarta lösningar för att göra vardagen lättare, är valet av årets familjebil en lätt uppgift när man nu lanserar laddhybriden Skoda Superb iV och därmed tar steget in i den elektrifierade världen med låga utsläpp och ännu lägre förbrukning.

Johannes Gardelöf, CNP – Car News & Pictures:
TOYOTA COROLLA TOURING SPORTS

Familjebilsvalet handlar om mycket, men ekonomin fäller oftast avgörandet. Vi har tre välförtjänta finalister varav två är laddhybrider: Skoda Superb Combi IV á 429 500 kr och Volkswagen Passat Sportscombi GTE á 458 500 kr. Två utmärkta tjänstebilar, men som renodlade familjebilar är

Den grönaste vägen till Danmark.

Res över Öresund med gott samvete. Som ett viktigt steg i vår hållbarhetsresa har vi byggt om färjorna Tycho Brahe och Aurora till batteridrift. Det besparar miljön från tusentals ton CO2 varje år och vi har redan nu reducerat våra utsläpp med 65%. Resan är precis lika snabb och smidig som vanligt med 142 avgångar per dygn. Välkommen ombord på våra färjor mot en ännu grönare och skönare resa!

Läs mer på **forsea.se**

10% rabatt när du bokar bil online

Helsingborg FORSEA Helsingør

prislappen för hög. Toyota Corolla Touring Sports börjar däremot från rimliga 229 900 kronor inklusive hybriddrift. Komforten är en höjdare och bagaget rymmer hela 581 liter. Toyotan är Årets Familjebil enligt mig.

Stefan Nilsson, frilansjournalist:
VOLKSWAGEN PASSAT GTE

Mitt val: VW Passat GTE. En bra familjebil måste vara både rymlig och praktisk, vilket Passaten är. Den är rymlig men inte så stor att det kan avskräcka några förare. När det gäller miljöperspektivet så anser jag att en laddhybrid är ett utmärkt val för just familjen som ofta kör korta körningar till och från skolor, träningar och så vidare, men också kan behöva göra längre körningar till aktiviteter som inte ligger på hemmaplan. De flesta körningar görs med andra ord med el som både är ekonomiskt och bra för klimatet, men man har kvar möjligheten till oplanerade långkörningar och möjligheten att ta ett släp med exempelvis kanoter för friluftsdagar. Allt pekar dessutom på att Passat GTE får låga driftskostnader och bra andrahandsvärde. VW har dessutom gjort ett bra jobb med både passiv och aktiv säkerhet med de flesta förarstödsystemen som hjälp för stressade föräldrar med pladdrande juniorer som kan stjäla uppmärksamhet i trafiken.

Jan-Erik Berggren, Expressen:
VOLKSWAGEN PASSAT GTE

Jag väljer VW Passat GTE. Volkswagen hamnade lite i kläm med gamla Passat GTE och tvingades avsluta produktionen under närmare ett år. Det var problem med den nya WLTP-mätmetoden, räckvidden blev helt enkelt för kort. Det krävdes ett större batteri och lite trimning av drivlinan innan VW kände sig nöjda. Men lagom till politikerveckan i Almedalen 2019 kunde en nöjd VW-chef Sten Forsberg släppa priserna på det som blir vinterns stora tjänstebilsfavorit. VW passar på att uppdatera hela Passatfamiljen och med närmare sju mils räckvidd på el kommer laddhybriden, GTE, kunna jobbpendla utan koldioxidutsläpp. Bra komfort, bra utrymmen och hög säkerhet finns där förstås. Enda anledningen till att inte välja en VW Passat GTE skulle möjligen vara helt nya VW Golf GTE. Väntar du in Golfen får du VW:s helt nya och mer digitala instrumentering med en rad nya funktioner och tjänster.

Lasse Svärd, motorjournalist:
TOYOTA COROLLA TOURING SPORTS

Jag lägger min röst på Toyota Corolla Touring Sports. Toyotas mycket beprövade hybridteknik ger låg förbrukning även i verklig trafik, utan att bilägaren behöver tänka på laddning. Toyotas bilar har hög driftsäkerhet och inget säger att nya Corolla skulle avvika från det. Säkerheten är hög, liksom det förväntade andrahandsvärdet. Sammantaget gör det Corollan till ett klokt köp för barnfamiljen.

Mikael Lindberg, chefredaktör Motorföraren:
TOYOTA COROLLA TOURING SPORTS

För mig stod matchen mellan Skoda Superb iV och Toyota Corolla Touring Sports. Bägge är moderna konstruktioner där Skoda i princip är en billigare variant av VW Passat GTE. Men priset går inte av för hackor. Toyota Corolla, som nu återuppväcks som modellnamn är långt billigare. Det är en rymlig och bekväm vagn med två olika hybridmotorer på antingen 1,8, eller 2,0 liter som enligt Toyota bägge förbrukar klart under 4,0 l/100 km. Sammantaget, jämfört med Skoda iV, går det inte heller att förbise ett omkring 200 000 kronor billigare inköpspris, ett stabilt andrahandsvärde och att den inte är beroende av några laddstolpar för att vara ett vettigt miljöval.

FINALISTERNA	RÖSTER
Skoda Superb iV	III
Toyota Corolla Touring Sports	**IIII**
VW Passat GTE	III

SWENSK BILWÄRME MED ANOR FRÅN 1800-TALET

I Swerige wet wi allt om kyla. Hur det är att sätta sig i en iskall bil på morgonen. Känslan aw att tappa känseln i händerna när man skrapar rutorna. Och wi på Calix kan allt om att ta fram bilwärme för wårt bitwis bistra klimat.

Calix
Bilwärme från landet som kan kyla

Norge inför nytt drogtestinstru

Den norska polisen upptäcker cirka 1 000 fler misstänkta drograttfyllerifall per år sedan man fick ett screeninginstrument. Sverige är det enda landet i Norden där polisen inte får använda ett sållningsinstrument för narkotika.

NYTT INSTRUMENT. Norge ska införa ett nytt screeninginstrument för droger i trafiken. Arild Syversen-Nordberg, Politiets Fellsetjenester, berättade om upphandlingsprocessen.

FLER STOPPAS. I Norge stoppas 1 000 fler misstänkta fall av drograttfylleri varje år sedan polisen fick ett instrument. Det berättade Anne Beate Budalen, MA Rusfri Trafikk.

EUROPEISKT PERSPEKTIV. efterfrågade mer forsk europeiska trafiken.

DEN 16 OKTOBER i Stockholm hölls ett nordiskt seminarium om drograttfylleri. Seminariet hade 25 deltagare och arrangerades genom projektet Nordisk samverkan mot drograttfylleri. Projektet är ett samarbete mellan MHF, MA Rusfri Trafikk och MHF Åland.

Antonio Avenoso, vd för European Transport Saftety Council (ETSC), inledde seminariet.

Under 2018 miste 25 300 personer livet i vägtrafiken i Europa.

–Vi tror att det är vanligare med alkoholrattfylleri än drograttfylleri. Samtidigt vet vi inte hur vanligt det är med drogpåverkan i trafiken, säger han.

– Därför skulle vi vilja se mer forskning om hur vanligt drograttfylleri är och om hur narkotika påverkar körbeteendet.

DEN NORSKA POLISEN fick 2015 ett salivbaserat screeninginstrument för narkotika i trafiken.

– Antalet personer som stoppas misstänkta för drograttfylleri har ökat med cirka 1 000 fall per år sedan instrumentet infördes, berättar Anne Beate Budalen, rådgivare i trafiksäkerhet vid MA Rusfri Trafikk.

I Norge omkom 40 personer till följd av alkohol- och drogrelaterade trafikolyckor 2018, det är en ökning med 20 personer jämfört med 2017. Totalt dödades 108 personer i trafiken.

– Rattfylleri och drograttfylleri var den största orsaken till dödsolyckor i den norska trafiken 2018, säger Anne Beate Budalen.

Den norska polisen har precis upphandlat ett nytt drogtestinstrument. Det är Utrykningspolitiet som arbetar med trafik.

ARILD SYVERSEN-NORDBERG är politioverbetjent vid Politiets Fellsetjenester.

–Vi har valt ett annat instrument än det som Utrykningspolitiet använder idag, berättar han.

– Inför upphandlingen har vi tagit del av erfarenheter från polisen i andra nordiska länder, exempelvis Danmark.

Det nuvarande instrumentet har Utrykningspolitiet använt sedan 2015 och det fungerar som ett mobilt screeninginstrument för droger. Provet som tas med screeningintrumentet ger en indikation om det finns ett eller flera narkotiska ämnen i saliven. Om man får en träff för ett narkotiskt ämne, då går man vidare och tar ett analysprov.

UTRYKNINGSPOLITIET önskade sig att det nya instrumentet skulle kunna detektera följande narkotikagrupper: opiater, kokain, amfetamin/metamfetamin, THC och bensodiazepiner.

Tanken är att 200 nya instrument ska tas i bruk. De gamla instrumenten kommer att fasas ut efter som.

– Jag hoppas att Utrykningspolitiet hinner börja använda det nya instrumentet innan årets slut, säger Arild Syversen-Nordberg.

I SVERIGE DÖDADES 31 personer i drogrelaterade trafikolyckor 2018 visar Trafikverkets statistik. Under förra året anmäldes 14 300 drograttfylleribrott enligt Brottsförebyggande rådet.

Sverige är det enda landet i Norden där polisen inte får göra rutinmässiga drogtester i trafiken utan föregående misstanke. En ny utredning ska undersöka om polisen ska få utökade befogenheter.

– Med hjälp av ett sållningsinstrument skulle den svenska polisen arbeta mer effektivt mot droger i trafiken, säger MHF:s trafiksäkerhetschef Lars Olov Sjöström.

– Det skulle också göra det möjligt att för första gången beräkna drograttfylleriets omfattning i Sverige.

LARS OLOV SJÖSTRÖM berättade om arbetet med att ta fram en svensk standard för snabbdrogtester. MHF är ordförande i standardiseringskommittén.

–Vi hade önskat att vi redan från början hade fått ta fram en europeisk standard, säger han.

– Nu hoppas vi att arbetet med att ta fram en svensk standard, ska påskynda en europeisk standardisering.

Målet är att standarden ska vara klar under år 2020.

Heikki Ihalainen, Polisstyrelsen, berättade om den finska polisens trafiksäkerhetsarbete. Finland har nolltolerans för narkotika i trafiken. Den finska polisen använder sig av ett screeninginstrument för droger.

– Att stoppa rattfyllerister och drograttfyllerister är ett prioriterat område i polisarbetet. Vi upplever att alkoholen i trafiken

ument i trafiken

. Antonio Avenoso, ETSC, ning om drogerna i den

MÅNGA BLÅS. Heikki Ihalainen arbetar på Polisstyrelsen. Den finska polisen gör 1,7 miljoner utandningsprov per år. Det är tre till fyra gånger fler nykterhetskontroller än vad som görs i Sverige.

SKA BYTAS UT. Den norska polisen ska börja använda ett nytt screeninginstrument för droger i trafiken.

STANDARDARBETE. MHF:s trafiksäkerhetschef Lars Olov Sjöström leder arbetet med att ta fram en svensk standard för snabbdrogtester. Målet är att en standard ska bli klar under 2020.

går ned och att narkotikan ökar, säger Heikki Ihalainen.

Gränserna i Finland för rattfylleri är 0,5 promille och för grovt rattfylleri 1,2 promille.

DEN FINSKA POLISEN gör varje år riksomfattande ”razzior” med utandningsprov i trafiken, för att ta reda på hur vanligt förekommande det är med alkoholrattfylleri. Sedan 1978 har 100 000 förare fått lämna prov årligen som en del av undersökningen.

Under 2018 gjorde den finska polisen 1,7 miljoner utandningsprov i trafiken. Motsvarande siffra för den svenska polisen är 1,1 miljoner.

– Det är tydligt att den finska polisen satsar mer på trafikövervakning än den svenska polisen, konstaterar Lars Olov Sjöström.

– Som exempel kan sägas att polisen i Sverige skulle behöva göra tre till fyra gånger fler utandningsprov än man gör idag, för att komma upp i Finlands nivå (sett till antal prov utifrån befolkningsmängd).

DEN SVENSKA POLISEN behöver tydligare mål och bättre måluppföljning av sitt trafiksäkerhetsarbete, anser Lars Olov Sjöström.

– Ett generellt problem är brist på mätbara mål och utvärderingen av dessa.

MARI HAGLUND

SVENSKA VOLVO AMAZON KLUBBEN

Vi bevarar bilar till eftervärlden

Svenska Volvo Amazonklubben är en ideell förening med strax över 2 700 medlemmar utspridda över hela Sverige och delar av världen.

Syftet är att utan ekonomisk vinning bevara Volvo Amazon bilar till eftervärlden, såsom en del av vår historia och kultur.

Klubben bildades 1980 samma år kom första numret av Amazonbladet ut, den tidning som ges ut till medlemmar med minst fyra nr per år.

Vi vill att alla bil- och motorintresserade ska få chansen att åka på träffar och lära känna andra likasinnade. Komma i kontakt med andra Amazonfantaster och diskutera allt mellan himmel och jord.

Vill du bli medlem så gå in på **amazonklubben.se** och anmäl dig.

Cathomen är Årets Trafikhjälte

Cathomen Nordgren har utsetts till Årets Trafikhjälte. Han spärrade vägen under en polisjakt och hjälpte genom sitt ingripande polisen att stoppa en rattfyllerist.

TRAFIKHJÄLTE. Cathomen Nordgren har utsetts till Årets Trafikhjälte. MHF:s vd Göran Sydhage delade ut priset.
FOTO: LARS OLOV SJÖSTRÖM

ÅRETS TRAFIKHJÄLTE ÄR någon som utmärkt sig för att ha visat civilkurage, stor bragd och handlingskraft i risk-, och olyckssituationer i trafiken. Personen är en förebild vars exempel motiverar andra att ingripa när någon behöver en medmänniska eller för att förhindra en trafikolycka.

Cathomen Nordgren får årets utmärkelse som delas ut av MHF och Körkortonline.se med motiveringen: ”Har genom snabbtänkthet, civilkurage och handlingskraft hindrat en rattfyllerists framfart genom att med sin egen bil spärra vägen”.

– Kul att bli årets trafikhjälte. Det var oväntat, säger Cathomen Nordgren.

Han bor i Domsjö, söder om Örnsköldsvik. Cathomen Nordgren var hemma och firade midsommar med sina vänner, när en bil kom körande i hög hastighet jagad av en polisbil.

– Jag tänkte att ifall han kommer ett varv till, ska jag försöka stoppa honom, berättar Cathomen.

– Jag backade ut min bil och ställde den mitt på vägen med varningsljus och framlyktorna påslagna. Sedan lämnade jag bilen.

PÅ ANDRA VARVET väjde den jagade mannen för Cathomens bil och körde ned i diket. Efter att polisen jagat mannen till fots, kunde de gripa honom. Han greps misstänkt för rattfylleri.

– Det bor flera barnfamiljer i vårt område och just precis innan polisjakten, var några barn på väg ut och cykla, säger Cathomen.

– Jag var rädd att han skulle köra ihjäl barnen.

CATHOMEN TYCKER ATT det känns bra att de fick stopp på rattfylleristen innan det hände något allvarligt.

– Samtidigt är jag glad att inte han skadade sig, tänk om han kört in i min bil. Jag vill inte att någon ska komma till skada.

Priset Årets Trafikhjälte delas ut av MHF och Körkortonline.se och består av ett stipendium på 10 000 kronor, ett diplom samt en hedersutmärkelse i form av en droppe i glas.

MARI HAGLUND

LENNANDIA

Drabbad eller skyddad

Om du hamnar i tvist efter ditt bilköp blir det mycket lättare om du gjort affären med en MRF-handlare. I nio fall av tio löser vi problemet direkt i bilhallen. I undantagsfall går ärendet till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) för rådgivning. Handlare som använder vår symbol följer alltid beslutet i ARN.
www.mrf.se/privatperson

MOTORBRANSCHENS RIKSFÖRBUND MRF
I trygga händer

Kom förberedd till en av Europas sista vildmarker

FJÄLLSÄKERHETSRÅDET

På vår hemsida har vi samlat information om hur du förbereder sig inför alla typer av fjällutflykter. Besök oss där!

www.fjallsakerhetsradet.se

NATUR VÅRDS VERKET

Välkommen till MekoPartner Bilverkstad
Verkstadskedjan som alltid ger dig mer för mindre.
Vi kombinerar kunskap och engagemang med ett lågt pris och hjälper dig med både service och reparation av din bil.

MekoPartner Bilverkstad erbjuder MHF:s medlemmar:
10 % rabatt på ordinarie service, enligt fordonets servicebok.
10 % rabatt på arbete vid reparationer.

Ni kan även dela upp betalningen Räntefritt på 4 månader med MekoPartner-kortet.

BILVERKSTAD MekoPartner
www.mekopartner.se

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se

PROVA NÅGOT NYTT.
NYA ŠKODA SCALA.
Upptäck mer av livet med nya SCALA. Utrustad med den senaste säkerhetstekniken och gott om utrymme för äventyr. SCALA är dessutom en testvinnare, för både funktion och design. Välkommen in och provkör!
ŠKODA
SIMPLY CLEVER
MLB 35S
ŠKODA SCALA Style TSI 115 fr. 199 900 kr
Privatleasing fr. 2.495 kr/mån.* inkl. service.
Bränsleförbrukning blandad körning från 5,7/100 km, CO2-utsläpp 130 g/km (NEDC 113 g/km).**
Miljöklass EU6. *ŠKODA Privatleasing inkl. serviceavtal 36 mån, 1 000 mil/år, ingen särskild leasingavgift, garanterat restvärde. Rörlig ränta VWFS november 2019. Upplägg- och adminavgift tillkommer. Erbjudandet är begränsat och gäller tom 2020-01-31. *Extrautrustning kan påverka förbrukning och CO2 WLTP. Erbjudandet kan inte kombineras med andra rabatter och avtal. Bilen på bilden kan vara extrautrustad.
skoda.se

MADD Canada satsar på stödve

Svenska MADD har träffat MADD Canada och utbytt erfarenheter.

– Den stödverksamhet som finns i Kanada för rattfylleridrabbade, skulle vara oerhört värdefull, om man kunde utveckla den här, säger Lars Olov Sjöström, trafiksäkerhetschef för MHF.

Lars Olov Sjöström är MHF:s trafiksäkerhetschef.

MADD SWEDEN BILDADES i början av 2000-talet genom MHF. Organisationen är till för de som drabbats av rattfylleriets konsekvenser.

Under 2018 omkom 75 personer till följd av alkohol- och drogrelaterade trafikolyckor i Sverige. Varje år skadas cirka 1 000 personer på grund av rattfylleri. Det är inte bara den skadade eller omkomna som drabbas, utan också närstående.

I samband med att MHF och MA Rusfri Trafikk var på en konferens i Edmonton i augusti träffade man MADD Canada.

– Cannabis för rekreativt bruk legaliserades i oktober. I Kanada finns det betydande problem med alkohol- och drogpåverkade förare, säger Lars Olov Sjöström.

MADD I KANADA har en organisation på både nationell och lokal nivå.

– En stor del av MADD Canadas arbete handlar om frivilligt arbete, berättar han.

– Där är en viktig del, kontakt och stöd till drabbade. Det finns ett nummer man kan ringa, där man kopplar ihop den drabbade med en stödkontakt.

Volontärer som vill bli stödpersoner erbjuds att gå en onlineutbildning.

Organisationen har också andra utbildningar för medlemmar som vill lära sig hur man bör agera i mötet med en drabbad.

MADD Canada arbetar med olika typer av kampanjer.

– I samarbete med polisen delar man ut ett kort till nyktra förare efter en nykterhetskontroll, säger Lars Olov Sjöström.

På kortet står ett budskap i stil med ”Tack för att du kör nykter i trafiken”.

– Det är ett sätt för MADD att synas, säger han.

– I en annan kampanj uppmuntrar man allmänheten att tipsa polisen om rattfylleri.

DEN KANADENSISKA POLISEN har patruller som bara ägnar sig åt att göra nykterhetskontroller under helgkvällar.

– Det gör att man kan vara väldigt effektiv under de tider som rattfylleriet är som mest förekommande.

MADD Canada är ute på skolor och informerar om rattfylleri.

– Man har skapat ett mobilt klassrum. Där får eleverna uppleva hur det är att sitta i baksätet på en bil om föraren är rattfull. De använder bland annat VR-teknik.

UNDER SEMESTERTIDER och högtider kör man kampanjen Red Ribbon (Röda bandet), genom att bära symbolen visar bäraren att den alltid kör nykter.

Vad kan MADD Sweden lära sig av MADD Canada?

– Den stödverksamhet som man arbetar med i Kanada. Det skulle vara oerhört värdefullt, om man kunde utveckla något liknande i Sverige. Det finns ett stort behov, konstaterar Lars Olov Sjöström.

– I dagsläget har MADD Sweden begränsade resurser, både när det gäller medlemmar och volontärer som skulle kunna jobba med stödverksamhet.

Vad finns det för stöd och hjälp att få som rattfylleridrabbad i Sverige?

– I socialtjänstlagen läggs ett stort ansvar på kommunerna, när det gäller att ge stöd

SAKNAD. MADD är en organisation för den som har förlorat en närstående i en rattfylleriolycka eller som själv har skadats till följd av rattfylleri.

LITE MER OM

MADD
Hemsida: maddsweden.madd.se
Kontaktperson: Mats Sjöö
Telefon: 076–548 97 17
E-post: mats.sjoo@mhf.se
Support: Vill du stödja MADD:s arbete? Swisha en gåva på 123 313 78 17.

Ska du sälja din bil?
Vi tar hand om hela affären från första samtal tills att pengarna finns på ditt konto. Vi testar, värderar och säljer din bil på kvd.se.
Gör din intresseanmälan idag på kvd.se/saljdinbil
Begagnade bilar helt enkelt

rksamhet för rattfylleridrabbade

FOTO: AGNETASFOTON/MOSTPHOTOS

STOPPA RATTFYLLERISTERNA. I kampanjen 911 uppmuntrar MADD Canada allmänheten att tipsa polisen om rattfylleri.

RED RIBBON. MADD Canada kör under högtider kampanjen Red Ribbon. Genom att bära symbolen visar bäraren att den alltid kör nykter.

åt utsatta kommunmedborgare, till exempel sådana som drabbats av brott eller olyckor, säger han.

– Det fungerar inte särskilt bra idag, undersökningar visar att trafikens brottsoffer sällan får det lokala stöd som man skulle behöva. Men i vissa kommuner har de så kallade POSOM-grupperna blivit mer aktiva efter trafikolyckor.

MADD arrangerar nätverksträffar där rattfylleridrabbade kan träffas och utbyta erfarenheter. Årets nätverksträff hölls i slutet av september på Hagaberg folkhögskola i Södertälje.

– Det var få deltagare i år, bara sex personer. Det gav möjlighet att ha lite djupare samtal om MADD:s verksamhet och de drabbade kunde utbyta erfarenheter, berättar Lars Olov Sjöström.

– Vi pratade om att sorgen efter en närståendes död eller skada kan se väldigt olika ut i en familj.

BARNPERSPEKTIVET vid förluster på grund av rattfyllerikrascher var en fråga som diskuterades.

– Samhällets stöd som exempelvis kuratorhjälp, kan ibland vara mer inriktat på de vuxna än på barnen.

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning, CAN, har årligen sedan 1970-talet gjort omfattande enkätundersökningar på högstadiet och gymnasiet om ungdomars alkohol- och drogvanor. CAN:s samordnare Daniel Carlryd presenterade aktuell statistik på nätverksträffen.

– INFORMATIONEN FRÅN CAN uppskattades mycket av deltagarna, säger Lars Olov Sjöström.

– Många av de drabbade är ute och föreläser på skolor och arbetsplatser. De får ofta frågor om fakta och statistik, nu vet de att de kan vända sig till CAN.

Vad fick ni för respons av deltagarna på nätverksträffen?

– Vi fick en väldigt positiv respons i utvärderingen, säger han.

– Deltagarna tyckte att det blev en god gemenskap och ett bra erfarenhetsutbyte med andra drabbade.

MARI HAGLUND

Beställ jultidningen Norrsken!

Reportage om julkalendrar, julkrubbor, hantverk, Sveriges äldsta träkyrka, julberättelser, fågelskådning, pyssel, korsord och mycket mer. 60 kr/styck. Fraktfritt vid tillsammans minst fem ex.

Blå Bandet

Beställ även "Lyssna på barnen"!

Bok med illustrerade barncitat om hur de kan känna och uppfatta föräldrar och andra vuxnas alkoholbruk. Specialerbjudade 20 kr/styck (ord. 50 kr)

kansliet@blabandet.se www.blabandet.se 070-5682320

Även bakljusen är led och nu har Passat fått samma stil på texten mellan dem som VW Arteon.

VW:s Digital Cockpit betyder att hela instrumenteringen är en bildskärm och du kan ändra utseendet från klassiska runda instrument till digitala med kartbild i mitten.

Med sladd i bilens nos laddas GTE för dryga fem mils körning på några timmar.

Nytt batteri tar Passat längre

Förra årets populäraste elbil i Sverige hette Volkswagen Passat GTE. En elbil de korta sträckorna och en fossilbil vid långresa. En laddhybrid med andra ord och därmed bespottad av renlägiga elbilsentusiaster, men helt klart elbilen för den som kör mycket med släp då den inte har elbilens begränsningar när det gäller dragvikt.

2018 ÅRS MEST SÅLDA, laddbara bil var just en laddhybrid. VW Passat GTE närmare bestämt och nu blir GTE:n ännu mer elbil med en räckvidd på över fem mil på enbart el.

Volkswagen har uppdaterat sin Passat över hela linjen och det betyder att allt från skogsmullen, Alltrack, till GTE:n har fått en rad nya funktioner som exempelvis möjligheten att automatiskt hänga på bilen framför på motorvägen.

PASSATEN ÄR OCH har länge varit en populär bil både i Sverige och i övriga Europa. När Volkswagen nu uppdaterar bilen gör man det varsamt men omsorgsfullt. Framför allt handlar uppdateringarna om mjukvara. Den stora nyheten är den självkörande funktionen som klarar av att köra bilen autonomt i normal landsvägsfart.

Passaten är den första bilen i VW:s modellprogram som får funktionen och VW kallar det hela Travel Assist. Andra nyheter är en digital körjournal och ökad uppkoppling som betyder att du hemifrån kan hantera vissa funktioner i din Passat med hjälp av en smart mobil.

Den stora förändringen för föraren är den senaste versionen av VW:s digitala instrument som betyder att du kan välja utseende på din instrumentering efter tycke och smak.

Instrumenteringen är kort och gott en bildskärm som kan visa en helt klassisk instrumentering med två instrumentklockor eller olika versioner med större eller mindre karta för navigationen och digital hastighetsvisning. VW kallar det hela Digital Cockpit.

DET KRÄVS ATT MAN är lite av VW-nörd för att kunna se skillnaden mellan förra generationen Passat och nya. Bakifrån syns det på texten Passat som nu täcker utrymmet mellan bakljusen. Strålkastare och bakljus är numera av led-typ över hela linjen och det har tillkommit några nya kulörer.

Passat GTE blir mer elbil nu när den får ett större batteripaket och det betyder att den klarar 54–56 km enligt nya standarden WLTP, eller 70 km enligt gamla EU-körcykeln. Det betyder också att den som köper bilen får en klimatbonus på mellan 25 000 och 30 000 kronor beroende på modellval.

Det kan i sammanhanget vara lite spännande att fundera på vad en laddhybrid egentligen fyller för funktion. Tekniken med dubbla drivlinor betyder ökad vikt och mer komplicerad teknik, men samtidigt ger tekniken möjlighet att köra eldrivet så gott som dagligen. Är din körning i huvudsak pendlingen till och från jobbet på några mil varje dag är en laddhybrid ett utmärkt val som samtidigt låter dig ta husvagnen med på semestern, förra modellen av GTE hade en dragvikt på 1,6 ton och den nya bör inte vara sämre. Vid långkörning får du en bättre räckvidd än för samma bil med enbart bensinmotor tack vare hybridtekniken. Vad gäller vikten så har de extra batterierna i en elbil med räckvidd på runt 40 mil en vikt som mer än väl motsvarar den extra vikten som förbränningsmotorn har i en laddhybrid.

Gillar du att ha lite bättre prestanda, fungerar elmotorn lite som en turbo. Förbränningsmotorn är VW:s 1,4 liters TSI med en effekt på 156 hästkrafter och elmotorn har en effekt på 115 hästkrafter. När bägge arbetar för fullt får du ut en effekt på 218 hästkrafter.

BILEN HAR TRE KÖRLÄGEN, EV, där enbart elmotorn används, GTE där båda drivlinorna samarbetar för maximal effekt och hybrid där de samarbetar för lägsta förbrukning.

VW Passat GTE kostar i sedanversion 448 500 kronor och som kombi ytterligare 10 000, men då kan man räkna bort en klimatbonus på dryga 25 000 kronor. Passat GTE är precis lanserad och alla fakta som vikter och skatter är inte helt klara ännu för Sverige.

STEFAN NILSSON

KORTFAKTA

VOLKSWAGEN PASSAT GTE SPORTSCOMBI

Pris: Från 458 500 kr.

Motor: Bensin, 4 cyl, 1 395 cm³.

Effekt: 156 hk/115 kW vid 5 000 varv/min.

Elmotor: 115 hk/85 kW.

Systeffekt: 218 hk.

Vridmoment: Vridmoment: 250 Nm vid 1 500–3 000 varv/min.

Prestanda: Toppfart 222 km/h, 0–100 km/h: 7,6 s.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 477,3/208,3 (m backspeglar) /152,1/279,0 cm.

Tjänstevikt/max last/släp: 1 760/500/1 600 kg.

Garantier: Nybil 2 år. Vagnskadegaranti 3 år. Lack 3 år. Rostskydd 12 år. Assistans 3 år.

Deklarerad räckvidd på enbart el: 56 km (WLTP).

Deklarerad förbrukning blandad körning (WTLP): 1,4 l/100 km.

CO_2-utsläpp: 32/km.

- Autobroms
- ~~Alkolås~~

\+ Elbil de första fem milen
Låg bränsleförbrukning
Lång räckvidd

– Högt pris
Komplicerad teknik

FULL AV SMAK

FRI FRÅN ALKOHOL

NJUTNING. Vila i gammal pulka. Kanon för småttingarna.

FAMILJEMYS. Thomas Persson och Ylva Sundström från Norrtälje varvar slalom med längd i Storhogna, tillsa

Här får du en skön familjesemester

Slalomskolan handlar mycket om lek i grupp.

Perfekt att öva i en backe som inte lutar så mycket.

Skidskolegruppen är lit

ammans med barnen Johanna och Lovisa.

FIKAPAUS. Härligt med varm saft och bulle efter slalomskolan, tycker Majken, lillasyster Britta och pappa Jakob.

i anrik fjällmiljö vid vägens slut

en, så att det finns tid för var och en.

Vi tog bilen till Storhogna för en intensiv vintersemester. Tre generationer med pulkor, skidor och ryggsäckar i takboxen. Att som morfar få ta med barnbarnen på tur blev ett äventyr att minnas.

STORHOGNA LIGGER där vägen slutar. En anrik fjälldestination vid foten av de mjuka och böljande bergen, som inbjuder till skidturer i makligt tempo.

Det gamla högfjällshotellet, med sin unika vinterträdgård, bjuder dessutom på ett av fjällvärldens mysigaste spa-anläggningar.

Visst finns det alpina pister att välja mellan, men det är framför allt längd- och turskidåkningen som lockar.

Alpina Klövsjö,Vemdalen och Björnrike ligger nära. De går även att nå via väl preparerade längdspår.

Denna soliga vardag i påskveckan är vi en salig blandning av barnfamiljer med pulka och skidor, klassiska turåkare och längdentusiaster som är redo för dagens utflykt i det soliga vädret.

– Ja, så här ser det ut varje morgon under vintern, kommenterar Anders Lindros, som är sportchef i Storhogna och den som

hjälper mig att hyra längd- och alpinskidor till mitt fyraåriga barnbarn, som ivrigt väntar på att få ge sig ut på fjället.

JAG ÄR HÄR MED svärson och barnbarn för att friska upp färdigheterna från tidigt 1990-tal, då jag som hyfsat nybliven småbarnsförälder gjorde mina första fjällturer med pulka. Ofta med alltför höga tankar om längre utflykter med solsken i blick, choklad i termos och färd i vilsam takt.

Det var ambitioner som emellanåt slutade med att hustrun och jag slog läger redan efter ett par hundra meter från fjällstationen, då barnen vägrade att åka längre.

Nu hyr vi stuga nära Storhogna Högfjällshotell och har i förväg bokat alpin skidskola för fyraåringen Majken. Lillasyster Britta, som är två år fyllda, får vänta med backarna. Det räcker att prova lite längd på gårdsplanen för hennes del, har pappa klokt bestämt.

I dag har vi Samevistet som mål, en mysig våffelstuga mitt ute på fjället. En självklar rastplats under den milslånga Högfjällsrundan, som börjar och slutar vid Storhogna Högfjällshotell.

MED BARNEN I EN hypermodern Thulepulka, russin som muta i beredskap och vinden i ryggen är vi där på 45 minuter. Här är redan flera barnfamiljer i färd med att mumsa våfflor och dricka varm choklad med vispgrädde ute i solen, med renfällar som sittunderlag.

Peter och Carina Hallman har pausat en stund vid våffelstugan för energipåfyllning, bland annat i form av russin till barnbarnet Lily, drygt två år. Dottern Emelie står bredvid, tillsammans med lilla Lykke i famnen, knappt två månader gammal.

– Jag var här första gången för över 40 år sedan, berättar Carina, så det är en hel del nostalgi för mig med Storhogna. Att vi nu är morföräldrar gör det hela ännu roligare att komma tillbaka.

Peter och Carina, som är från Haninge, har alltid hyrt stuga i Vemdalsfjällen under vintervistelsen. Ett arv de fört vidare till

Inne på Storhogna högfjällshotell finns en lekhörna med Plupps kåta.

Det ska börjas i tid. Och en knapplift känns säker för de minsta.

SKIDKUL. Kim Lindqvist, instruktör på Plupps skidskola ser till att Majken hålle

Din husbil -vår viktigaste affär!
Ska du köpa eller sälja husbil?
Rikstäckande förmedling av husbilar
Tryggt - Enkelt - Säkert
FRITIDSBILEN.SE
www.fritidsbilen.se
08-6844 33 20

r både farten och humöret på topp.

Dags för avslutning på intensiv och solig skidskola.
FOTO: CENNETH SPARBY

Våffeldags på Samevistet. Mums för nyvaken tvååring.

sina tre barn, som alla från tidig ålder dragits i pulka på fjället.

– Och nu är det min tur att dra, med god hjälp av pappa, säger Emilie med ett leende.

Visst åker familjen fortfarande en hel del slalom, men med nya småttingar blir längdskidåkningen allt viktigare.

– Storhogna är perfekt för en utflykt med tre generationer, säger Peter med en menande gest ut mot det böljande landskapet.

Det tar ju inte många minuter att skida upp på fjällplatån, och det är lätt att anpassa turen efter förmågan.

VI PASSAR PÅ ATT GRÄVA en solgrop, där Majken och Britta får hjälpa till med varsin liten spade. Det tar sin goda tid, men vad gör det när solen flödar och det är vindstilla.

Strax intill sitter Sten Hebert från Stockholm, som har fjällstuga i Storhogna. Med åtta barnbarn har han en hel del erfarenhet att dela med sig av.

– I februari var jag uppe med två av dem under några intensiva dagar. Jag såg till att även göra själva resan till en upplevelse i sig, genom att ta Inlandsbanan och rälsbussen till Rätan.

FÖR STEN ÄR variationsrikedomen det som får honom att ständigt återvända hit för friluftsliv - året runt.

– I dag är resten av familjen och åker utför i Björnrikebackarna, så då jag passar på att åka längdskidor på egen hand, fortsätter han

Sten brukar för det mesta avsluta turen med en fika på hotellet, ofta på uppmaning från barnbarnen. Ett säkert tips som vi också nappar på.

För åter tillbaka till Storhogna, efter att Majken och Britta testat längdskidorna en kort sträcka på tillbakavägen – med högst varierat resultat – väntar kaféet i vinterträdgården. Varm choklad och nybakade kanelbullar smakar mums både för vuxna och barn.

svenska tält
Svenska Tält i Dorotea AB
Box 18 • Timmervägen 5
917 21 Dorotea
Tel: 0942-108 15
Fax: 0942-109 53
E-post: info@svenskatalt.se
Webplats: www.svenskatalt.se

LITE MER OM:

FAMILJEFJÄLL I GRÖVELSJÖN – ETT ROFYLLT ALTERNATIV

Varför inte ta med dig barnbarnen på en familjefjällvecka i Grövelsjön. Ett alternativ om du inte vill organisera så mycket själv.

Svenska Turistföreningens fjällstation i norra Dalarna har under många år satsat på temaveckor för familjer. Ett sätt att lära känna vinterfjället tillsammans med andra familjer. 4–11 april 2020 är det dags.

Lek och nyfikenhet är ledorden under fjällutflykterna i vårvintersolen. Kvällarna fylls dessutom av aktiviteter på fjällstationen. Arrangemanget riktar sig till familjer med barn 0–6 år och turerna anpassas därefter.

www.svenskaturistforeningen.se/grovelsjon

Skidåkarlunch i Klövsjö.

GENERATIONER. ”Kul att vara morföräldrar på fjället”, tycker Peter och Carina Hallman, ute på tur med dottern Emelie och barnbarnen Emelie och Lykke i varsin fjällpulka. FOTO: CENNETH SPARBY

LITE MER OM:

GODA STOPP LÄNGS VÄGEN

Att resa med små barn kräver sin goda tid. Planera rutten med ett par rejäla pauser, där både barn och vuxna kan få energi för den fortsatta bilfärden. Reser du till Vemdalsfjällen från södra Sverige är Järvsö och Sveg två säkra hållpunkter.

Barnvänliga Järvsö lockar med skidbackar och längdspår. Dessutom ett rikt utbud av matställen, med bland annat creperie, gårdsbageri och flera kaféer. Pensionat Järvsöbaden serverar klassisk lunchbuffet. Och har ni gott om tid är ett besök på djurparken Järvzoo något som barnen kommer att gilla skarpt.

Sveg, åtta mil från Storhogna, passar perfekt för en eftermiddagsfika på Café Cineast – om du inte väljer att åka via Överhogdal och Rätansbyn. Här serveras smaskiga kanelbullar, chokladbollar och bakelser, tillsammans med matiga mackor och enklare lunchrätter. Hela stället andas 1950-talsnostalgi. Övervåningen är en resa i filmens värld, där barnen kan tumla runt.

www.jarvso.se
www.sveg.se

Fullpackat.

Vinterträdgården bjuder på porlande bäck och snudd på tropisk växtlighet, i form av höga träd, växter och blommor. Den lilla bäcken lockar med livs levande foreller, vilket gör trädgården till ett riktigt äventyr för småttingarna. Dessutom finns en riktig träkåta med lekrum.

– Det är ju Plupps kåta, utbrister Majken glatt.

Britta ägnar sig mer åt att fascinerat följa fiskarnas färd i det klara vattenflödet.

> ”Storhogna är perfekt för en utflykt med tre generationer.”
>
> **Peter Hallman,** Haninge

Trädgården har glastak och genomskinlig vägg mot poolen med turkosblått vatten. Men badet får vänta till senare i veckan, då mamma och mormor är på plats.

NÄSTA MORGON ÄR DET slalompremiär och skidskoledags för Majken, med morfar som stöd. Det är alltid bra att ha någon att skylla på, när man ramlar. För då är det ju morfars fel, hävdar Majken bestämt. I synnerhet när vi åker lift tillsammans, där jag är tvungen att ha bygeln i knävecken. En klar prövning som efterhand går allt bättre.

Och visst är det en härlig känsla att några dagar senare se minstingen glida på egen hand utför fjället. En prestation som verkligen ger mersmak.

CENNETH SPARBY

Pris: fr. 12 900 kr i dubbelrum Enkelrumstillägg 2500 kr

- Flyg T & R Arlanda/Landvetter/Kastrup med SAS
- Busstransfer enligt program
- 3 övernattningar på hotell "Juris Inn" **** med frukost
- 3 dagars inträdesbiljetter till tävlingarna
- Inträde till Beaulieu Museum
- Reseledare

Hitta mer info på vår hemsida

CAB RESOR

CAB-Resor • Bivägen 10 A • 269 31 Båstad
0431-36 96 55 • 070-591 31 61 • info@discovereurope.se
www.cab-resor.se

FOXGUARD

Nu finns Foxguard Alkolås DS-25 på den svenska marknaden. Alkolåset är framtaget av Lion Laboratories med en kravspecifikation från den nordiska marknaden och är godkänt enligt CENELEC 50436: 1 och 2 2014.

Foxguard Alkolås DS-25 säljs i Sverige av Palmenco.

Säker mätning
Foxguard Alkolås använder elektrokemiska bränsleceller, tillverkade av Lion Laboratories som är världsledande gällande alkoholmätning. Mätningen av alkoholhalten i utandningsluften sker automatiskt och provet analyseras snabbt och säkert. Vid godkänt prov avaktiveras startspärren och fordonet kan startas.

Palmenco har mer än 40 års erfarenhet av samarbete med polis och myndigheter för en säkrare trafik.

Vi stöttar nattvandrarna och Flexbert.

Alkohol och trafik är en livsfarlig kombination. Foxguard Alkolås räddar liv och tryggar en nykter transport.

Palmenco

Palmenco AB, Trandaredsgatan 1B, 507 62 Borås. info@palmenco.se

AutoSock
... tar dig hem!

Snabbt, enkelt och effektivt slirskydd!
Med AutoSock i bilen minimerar du risken att bil stående vid akuta situationer och plötslig halka.
Finns till personbilar, husbilar, SUV, lätta och tunga lastbilar.

NDF DÄCK & FÄLG

För info om närmaste återförsäljare, gå in på www.autosock.nu eller ring oss på 031-86 35 35

Autowatch alkolås

- Cenelec-certifierade
- Trådbunden & trådlös modell
- Dygnet-runt support

info@mobilsystem.se
0770-350 319

Från 5 950 kr/st

MOBILSYSTEM
lösningar för fordonssystem

Samtliga priser är angivna i SEK ex moms.

LITE MER OM:

UTFLYKT MED MERSMAK

Klövsjö by är ett självklart utflyktsmål under Storhognavistelsen. En kvarts bilresa från Högfjällshotellet finner du den vackra fjällbyn med stenugnsbageri och kafé samt 1800-talsgården Oppistuggu, med restaurang Humleliret, Klövsjö bryggeri och gårdsbutik.

Karolina Zakrisson och Nayar Chavéz skapar smakfulla rätter med lokal prägel i den mysiga restaurangen. Souvascarpaccio och marinerad ugnsbakad röding är två exempel.

Nathalie Persson och Erika Dillner på Stenugnsbageriet gräddar dessutom läcker pizza på fredagar, med bland annat lokala ostar, rökt renkött och Klövsjöpotatis.

www.klovsjostenugnsbageri.se
www.oppistuggu.se

BAGARTRIO: Emma, Anna-Lena och Ulrika svarar för smaskigheterna på Stenugnsbageriet i Klövsjö.

Klövsjöost med mersmak.

Vesselturen – en skidklassiker.

PLASK. Härligt att få ha bassängen nästan för sig själv!

MUMS! Renskavsgryta för de hungriga, våfflor för de fikasugna.

UTFLYKT

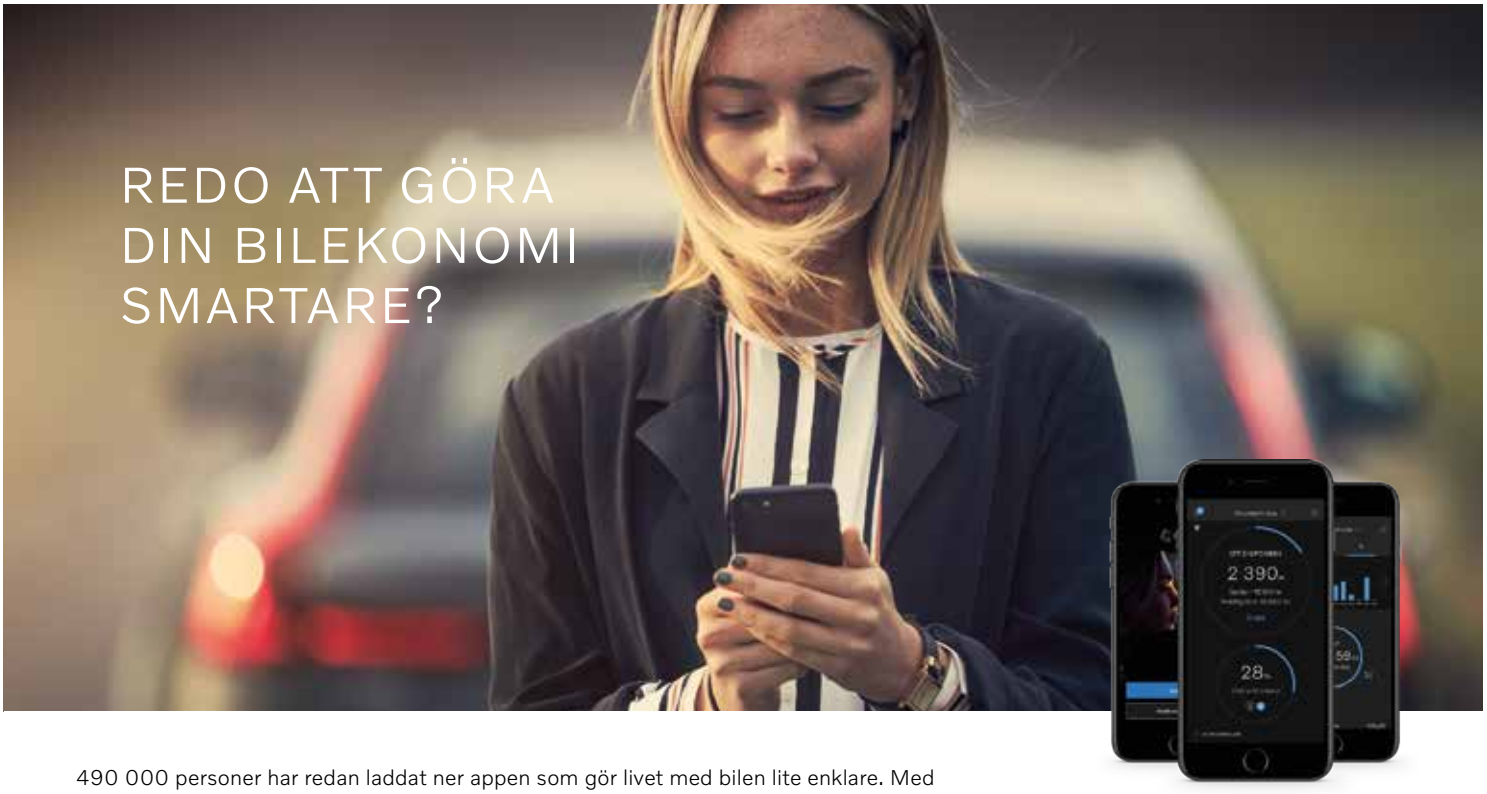

490 000 personer har redan laddat ner appen som gör livet med bilen lite enklare. Med CarPay får du alla Volvokortets förmåner i mobilen och dessutom full koll på din bilekonomi. Du kan bland annat se saldo och transaktioner, men även betala ditt verkstadsbesök och tankning på Tanka direkt med mobilen. Välkommen till en smartare bilekonomi.

LÄS MER PÅ CARPAY.SE

CarPay™

TSMÅL. Samevistet är det klassiska utflyktsmålet i Storhogna. Och den bekväme åker vessla från Högfjällshotellet. FOTO: CENNETH SPARBY

LITE MER OM:

STORHOGNA – EN ROFYLLD DEL AV VEMDALSFJÄLLEN

Storhogna är en del av Vemdalsfjällen, på gränsen mellan Jämtland och Härjedalen. Ett vidsträckt skidområde med ett 60-tal nedfarter och 35 liftar, fördelat på fyra destinationer –Storhogna, Klövsjö, Vemdalsskalet och Björnrike.

Storhogna passar utmärkt för småbarnsfamiljer, med snällt skidområde och lugnt tempo i backar och spår. Det finns även en skidlift som leder till Klövsjö.

Storhogna Högfjällshotell lockar dessutom med Plupps skidskola för barn och en hel del familjeaktiviteter.

Under högsäsong prepareras närmare åtta mil sammanhängande längdspår i regionen, och du kan åka längdskidor mellan de fyra destinationerna. Turåkaren har även 18 mil med vinterleder att välja mellan.

www.storhogna.se
www.skistar.com/vemdalen

WWW.FIXAELBIL.SE

KABE + Mercedes-Benz

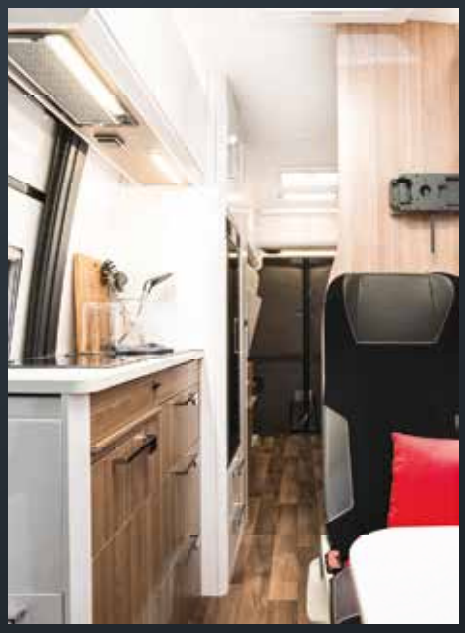

Evolution. Marknadens mest välutrustade Van

- En äkta svenskbyggd premiumvan
- Byggd på Mercedes-Benz Sprinter
- Aktiva säkerhetssystem
- 6,90 meter lång med högtak; ståhöjd bodel hela 196 centimeter
- Mercedes 4-cylindriga dieselmotor på 163 hk, med miljöklass Euro-6.
- Bakhjulsdrift, fyrhjulsdrift finns som tillval
- Uppkopplad med digitala tjänster
- 4 bältade platser + 4 sovplatser

Alltid i en KABE Van:

- KABEs inbyggda värden, komfort och bekvämligheter
- Unik isoleringsmetod!
- För året-runt-bruk – lika bra sommar som vinter
- Vattenburen golvvärme, dubbelgolv och extra mycket konvektorer
- Värmeridå mot skjutdörr och bakdörr
- Isolerade tankar
- Prisbelönta Smart D elsystem
- Kompressorkylskåp

Alltid steget före

KABE

kabehusvagnarhusbilar

Hitta din återförsäljare på **kabe.se**

Förhöjd campingpuls

HJULLÖS CAMPING. Spännande idé för vintercamping – snöskoter och husvagn på skidor. FOTO: STEFAN NILSSON

Årets Elmiamässa levererar

Det finns dagar då alla vägar bär till Jönköping. I alla fall alla vägar trafikerade av husbilar och husvagnsekipage. Mässan Elmia Husvagn och Husbil är lite av Mecka för alla med intresse för det mobila boendet. Den stora campingen vid mässområdet i Jönköping var i vanlig ordning fullbokat långt innan mässan öppnade.

BÅDE HUSVAGNAR OCH HUSBILAR lockar fortfarande med frihetskänsla, lyx och upptäckarglädje även om just husbilsbranschen har bromsat in efter att ha drabbats av kraftigt höjda skatter för fordonen.

Utvecklingen illustreras bäst av försäljningskurvorna där husbilar ökat från dryga 2 000 sålda 2009 till dryga 7 000 för 2018, och förväntas dala till någonstans i närheten av 4 000 i år. Husvagnarna har däremot legat ganska konstant runt 3 000 sålda per år sedan 2012 och förväntas nå den siffran även i år. Toppnoteringen under de senaste åren nåddes 2007 med nästan 6 500 sålda vagnar.

Kort sagt så finns det massor av både husbilar och husvagnar på våra vägar och det lockade 35 800 besökare till mässan, varav 7 000 bodde på campingen. Vi har vandrat runt på området och hört med både utställare och besökare för att plocka ut lite intressant från årets mässa.

STEFAN NILSSON

Laika Kosmo 2009

Laika är kända för design och lite mer exklusiva materialval och det är inget undantag när det gäller årets nyhet Kosmo 2009. Den halvintegrerade husbilen är byggd på Mercedes Sprinter och erbjuds med totalvikter från 3 500 kg till 4 100 kg, vilket betyder att den kan köras med B-kort eller B-kort med utökad behörighet. Den har upp till fem sittplatser och upp till tre bäddplatser. Motorer med 115, 143 eller 163 hk är valbara.

Den Laika Kosmo 2009 som visades på Elmia hade två långbäddar men den kan utrustas med dubbelsäng och nedfällbar säng så ännu fler kan sova i husbilen. Dinetten är också bäddbar. Både köket och badrummet är välutrustade med kyl, frys, dusch och så vidare.

Priset är från 797 400 kronor.

Rimor Horus 45–20

Rimor har satsat på compact living med en van-modell som tar fyra passagerare och har fem sovplatser, bland annat i en smart lösning med våningssängar längst bak. Husbilen är byggd i en Fiat med motor på 120 hk och den kostar från 579 000 kronor.

Den har luftkonditionering i hytten när motorn är igång samt ett välutrustat kök med gasolspis och kyl med frysfack. Totalvikten ligger på 3,3 ton så den här husbilen får alla med B-kort ratta, vilket gör den attraktiv. Inte minst som hyrbil. Den är 6 meter lång och 2 meter bred.

Hymer ML-T 580

Ännu en halvintegrerad husbil byggd på Mercedes. Den här husbilen får garanterat många äventyrares hjärta att slå snabbare. Den är en fullfjädrad terrängbil med fyrhjulsdrivning, lågväxelläge och väl tilltagna hjul med seriösa däck från BFGoodrich. Det finns andra tillverkare, som Weinsberg med sin LEV (Light Expedition Vehicle), som varit inne på att bygga en seriös terränggående husbil och nu har Hymer tagit steget fullt ut.

Hymers ML-T 580 levereras med en Mercedes-diesel på 190 hk och en 7-stegad automatlåda, samt alla Mercedes förarstödssystem.

Den här husbilen är i första hand avsedd för två personer som vill ut och upptäcka världen. Den har två långbäddar som enda sovplatser (plus en extra i den bäddbara soffgruppen), men fyra personer kan åka i bilen så det finns plats för två liftare. Längden är 7 meter och bredden 2,2 meter samt höjden 2,9 meter. Den erbjuds i olika viktvarianter på 3,5 till 4,1 tons totalvikt.

Den utställda husbilen kostar med utrustning 1 570 480 kronor.

Hobby OnTour T 65 HKM Forsberg Edition

Forsbergs fritidscenter importerar Hobby och det betyder ett brett utbud av husbilar och husvagnar. Forsbergs erbjuder även uthyrning av husbilar, se artikel härintill. De visade en specialmodell framtagen för just Sverige och Forsbergs fritidscenter byggd på ett Citroën-chassi med en motor på 140 hk.

Det handlar om en halvintegrerad husbil med en totalvikt på 3 650 kg, vilket ställer krav på ett äldre B-kort eller B-kort med utökad behörighet. I gengäld klarar den här husbilen sex åkande och sex sovande personer tack vare smarta lösningar med våningssängslösning längst bak, nedsänkbar dubbelsäng och en bäddbar soffgrupp i mitten.

Den har dessutom ett lastutrymme som är så stort att det kan kallas garage för exempelvis en motorcykel. Den levereras med cykelställ för två cyklar. Längd: 6,8 meter, bredd: 2,3 meter samt höjd 2,9 meter.

Pris: 709 000 kronor.

KAMA FRITID

Handla tillbehör via KAMA Order to Store (OTS)
Beställ på nätet och hämta varan i din KAMA-butik.
Fraktfritt! Över 10 000 artiklar ett klick bort!
www.kamafritid.se

Order To Store

Kabe Van

De så kallade van-modellerna blir allt mer populära. Kabe visade sin Kabe Van byggd på ett Mercedes-Benz Sprinter R3 chassi. Eller snarare byggd i ett sådant chassi då det handlar om att inreda en skåpbil till husbil. Bilen är extra hög och ger en invändig höjd på 1,96 meter. Bodelens invändiga längd är 4,3 meter och bredden är 1,8 meter

Den här husbilen är byggd för den som kör långt, prioriterar säkerhet framför utrymme och vill ha maximal åkkomfort för upp till fyra personer. Den har två långbäddar bak och är bäddbar för ytterligare två personer. I vanlig ordning har Kabe lagt extra krut på att vinterbona husbilen och försett den med tonade dubbelfönster, golvvärme och vinteranpassat vattensystem. Totalvikten ligger på 4 100 kg så det gäller att ha ett B-kort för personbil klass 2 eller ett C-kort.

Kabe Van kostar: 1 040 000 kronor.

Frankia Yukon

Frankia satsar även de på vantrenden och har tagit fram en van-modell för långresenären. Den utställda versionen av Frankia Yukon har en 190-hästars Mercedes-diesel med 7-stegad automatlåda och är byggd i en Mercedes Sprinter med yttermåtten: 7 meters längd, 2 meters bredd och 3 meters höjd. Den har en totalvikt på 3,5 ton och det betyder att alla med B-kort kan köra den.

Som van-modell har den en rejäl skjutdörr på sidan och dubbla bakdörrar, vilket ger perfekt insteg och möjlighet att släppa in naturen på bästa sätt. En extra fördel med van-modellerna är att de oftast klara tyngre släp och är lättare att köra med tunga släp då de inte har så långa överhäng bak.

Frankia Yukon väckte stort intresse på mässan. Inte minst på grund av den genomtänkta interiören med dubbla golv och stora möjligheter att anpassa interiören efter behov. Gott om förvaringsutrymmen dessutom.

Frankia Yukon kostar från 1 049 000 kr. Den utställda bilen kostar med utrustning och 190-hästars motor: 1 324 900 kronor.

FOTO: STEFAN NILSSON

Adria Astella 704 HP

Adria presenterar ett helt nytt tänk när det gäller husvagnar med sin Astella 704 HP. Den här vagnen är 9 meter lång och 2,6 meter hög den har två rejäla dörrar som öppnar upp sidan precis som altandörrar i villan. Dels finns det en bred dörr vid sovrummet som är utrustat med en bred dubbelsäng och dels har vardagsrummet en egen bred dörr.

Tanken är att bjuda in naturen i boendet och/eller bo med utsikten och närvaron av naturen utanför. Oavsett vad så bjuder vagnen en öppen, luftig och inbjudande atmosfär där livet i förtältet eller utanför vagnen än mer blir en del av boendet.

I vagnen är det Alde som står för den vattenburna värmen och det gäller även golvvärmen. Köket har trelågig gasspis, kylskåp och köksfläkt.

Adria Astella 704 HP kostar 659 900 kronor.

Kabe Imperial 880 TDL FK

Bara namnet antyder lyx och det här handlar om en 10 meter lång boggihusvagn med en vikt på 2 380 kg och en tillåten totalvikt på 2 800 kg. Vagnen erbjuds med fyra olika planlösningar med det gemensamt att de har ett välutrustat och fräscht kök placerat längst fram i vagnen. På bilden är det Kabes vd och koncernchef Alf Ekström som visar det ljus köket med både induktionshäll, gasolplattor och inbyggnadsugn. Köket är utrustat med både kyl och frys samt Kabes soft-close kökslådor.

Vagnen är byggd för både vinter- och sommarbruk med seriös isolering, vattenburen golvvärme och uppvärmt sidofack. Den har även luftkonditionering för heta sommardagar.

Det här är en vagn för den som prioriterar boendekomfort framför långa resor och det krävs både E-körkort och en större dragbil med kapacitet att dra de 2,8 ton som vagnen kan väga lastad. Erfarenhet av att köra tunga och stora vagnar är att rekommendera.

Kabe Imperial 880 TDL FK kostar 1 013 300 kronor.

FOTO: STEFAN NILSSON

S karosser camper

S karosser är välkända för sina campers för pickuper och breddar nu sitt utbud med en påkostad glasfibercamper med allt det där du saknat i en camper tidigare. Här finns vattenburen golvvärme, toalett med dusch, och handfat samt ett kök med kyl och tvålågig dieselspis. Värmen står en webasto dieselvärmare för.

Campern har en rymlig dubbelsäng i alkoven som sträcker sig in över pickupens tak och en bäddbar soffgrupp nere i boutrymmet. Dubbelsängen mäter 2x2 meter, medan den bäddbara soffgruppen skapar en sovplats på 1x2 meter.

Den glatt röda campern ha en invändig längd på 423 cm, bredd på 206,5 cm och höjd 200 cm. Den väger cirka 680 kg beroende på utrustning och den kan utrustas med solceller och litiumjonbatterier för den ultimata frihetskänslan. Det finns plats för två gasolflaskor. Priset är 475 000 kronor.

Flatmo
Textila inredningar
DYNOR - RESÅRMADRASSER
BÄDDMADRASSER - MATTOR
www.flatmo.se 0696-400 95 info@flatmo.se

VINN FRIA LITER!

NYA SPEL I APPEN.

När du laddar ned vår app kan du tävla om fria liter varje vecka, spela roliga spel och få koll på din bränsleförbrukning. Bli en av 1000 vinnare i veckan! Läs mer på ingo.se

FIXA APPEN!

ingo ®

VÄLKOMMEN OMBORD! Lite av kajutakänsla med de runda fönstren runt sittgruppen längst fram i vagnen.

NÄRA TILL ALLT. Den stora dubbelsängen längst bak bjuder in natthimlen genom takfönstret och det är nära till både kök och toalett.

En kompakt husvagn gör det lättare att ta sig in i och upptäcka små pittoreska samhällen.

FOTO: S

En inkörsport till campinglivet

Visst blir man glad av en färgstark husvagn med namnet Mexican Sunset? Jag ligger på den breda dubbelsängen bak i vagnen och kikar ut på ett höstgrått Sverige och funderar lite på vad man egentligen ska ha en sådan här liten vagn till. Helt klart är den smidig i trafiken, men den är också ett sätt att skapa sitt mobila boende utan att drabbas av de nya höga skatterna som drabbat husbilsvärlden.

T@B MEXICAN SUNSET är en kompakt husvagn för i första hand två personer. Men den går att bädda upp för exempelvis två vuxna och en gäst eller två mindre barn.

Längst bak i vagnen finns en dubbelsäng under ett fönster som skapar en känsla av att ligga under ett takfönster. Riktigt trevligt faktiskt. T@B har utnyttjat det faktum att man inte behöver full höjd över sängen för att skapa det här utrymmet, samtidigt har husvagnen fått en droppform som ger den ett mycket lågt luftmotstånd.

Längst fram i vagnen finns soffgruppen och ett litet bord. Det är här juniorerna skulle kunna husera på natten, men i grunden är vagnen byggd för två personer. Den är alltså inte något man ställer upp på en camping och bor i under en hel sommar, även om det är fullt möjligt. Den är snarare byggd för vagabonden som tycker om att resa och se sig omkring.

HÄR FINNS ETT BRA KÖK med 2- eller 3-lågig gasspis och det finns möjlighet att välja ett kylskåp med frysfack istället för ett större förvaringsskåp för den som vill det.

Toaletten är faktiskt riktigt stor och väldisponerad med många förvaringsutrymmen. Det finns till och med en dusch med duschdraperi som tillval, men det finns det ju å andra sidan på alla campingplatser. Monteras duschen, måste 230-voltsuttaget i badrummet tas bort.

T@B:s serie med kompakta husvagnar är lite av ett ställningstagande för det mobila livet där upptäckarglädjen går före lyxen. I en tid då husvagnarna blir allt större och mer välutrustade har T@B valt att satsa på en nisch där målgruppen är ungdomar som vill prova på det mobila boendet.

T@B erbjuder två olika storlekar om 5,17 eller 5,97 meter långa. Den långa varianten är 2,25 meter bred och den korta är 2,01. Olastade vikterna är 620 kg respektive 910 kilo.

Vi har provat den större varianten med totalvikt på 1 200 kilo. Den finns i fyra olika utföranden. Dels den här färgglada varianten, dels en mer stram variant kallad Metropolis samt en basversion. Den fjärde versionen kallas offroad och har alla de där tillbehören som vi ser på suvar idag, som större hjul och skyddspaneler under vagnen.

Vagnarna är konstruerade med klurigt placerade förvaringsutrymmen under sängar och soffor samt en gasdriven Truma-panna som värmer husvagnen med luftburen värme. Enheten kan beställas med femliters varmvattenberedare för de som vill ha varmvatten i kranen.

VI HAR INTE TESTAT VAGNEN i bitande kyla, men värmen kom snabbt och fördelades riktigt bra i vagnen. Det är ju inte mycket luft som ska värmas upp och det fungerar säkert även att vintercampa, men då får man ge avkall på saker som värmegolv och uppvärmda skoskåp.

VÄLKOMMEN IN I VÄRMEN. Va
ning känns extra inbjudand

Lastutrymmet under dubbe
sidan av vagnen.

STEFAN NILSSON

Toaletten är oväntat rymlig och den kan förses med dusch och duschdraperi. Notera de många förvaringsutrymmena.

Förvaringsskåp mitt emot köket och över pannan som håller vagnen varm vintertid. Röret längst in är skorstenen som leder ut avgaserna från pannan.

FAKTA:

T@B MEXICAN SUNSET (LÅNGA VERSIONEN)
Grundpris: 281 400 kronor.
Längd yttre/användbar inre: 597/421 cm.
Bredd yttre/inre: 225/204 cm.
Höjd: yttre/inre: 261/198 cm.
Vikt olastad: 910 kg.
Max tillåten totalvikt: 1 200 kg.
Antal bäddplatser: 2+1.

Gasolboxen längst fram har plats för veven, lite stoppklossar samt två gasolflaskor. Här den större boxen med plats för 11 kg stora gasolflaskor.

45-liters färskvattentank under soffgruppen längst fram i vagnen.

agnens varma färger och ljusa inredde när det är höstgrått utanför.

elsängen är åtkomligt även utifrån

Gasolboxen fram på vagnen har plats för två flaskor, antingen 2x11 kilo eller 2x5 kilo beroende på modellval. Väggar och tak har en tjocklek på 31 mm medan golvet är 38 mm tjockt. Fönstren är i plast med dubbla rutor.

DET KOMPAKTA FORMATET och den låga vikten gör att vagnen kan dras efter de flesta bilar även av den som bara har ett B-kort utan tillägg. Den är också smidig att rangera på en campingplats eller i ett skogsbryn.

Den låga vikten och det låga luftmotståndet gör dessutom att T@B-vagnen är miljövännens val när det gäller det mobila boendet. Den kan exempelvis hängas efter flera laddhybrider

När ändå miljön är på tapeten kan det vara värt att nämna att kombinationen laddhybrid och husvagn blir markant billigare när det gäller vägtrafikskatten jämför med en ny husbil. Detta efter att de nya reglerna för att beräkna den bonus/malus-grundade fordonsskatten fått vägtrafikskatten att nå 30 000 kronor även på måttligt stora husbilar under de tre första åren.

STEFAN NILSSON

Husvagns- och husbilstransporter över hela Sverige!

KABE TRANSPORT

Ring 070-33 68 666
per.danielsson@kabe.se

Se hur vi sätter din elektronikeffektivitet i högsätet på:
nordicautoel.se

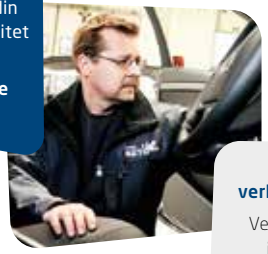

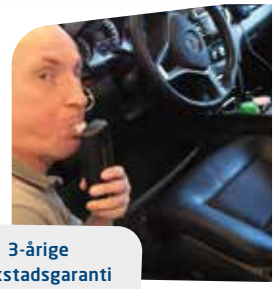

3-årige verkstadsgaranti
Verkstäder finns i Stockholm, Södertälje, Göteborg samt Malmö.

Alkolås?
– Absolut!

Nordic Auto El säljer, monterar och ger service till godkända alkolås för både yrkestrafikanter och privatbilister.

Vi erbjuder effektiva och kundanpassade tekniska lösningar i alla fordon.

- Alkolås
- Taxametrar
- Fleet Management
- Körjournaler
- Billarm
- Belysning
- Bränsle- och elvärmare
- Dragkrokar.

NORDIC AUTO EL
Vågögatan 8 - 164 40 KISTA - Tel.: 08 35 00 99

Nya trender på mobil mässa

Det mobila livet i husbilar och husvagnar växer rekordsnabbt.

– Klimatmedvetna människor som vill semestra hållbart driver på utvecklingen, säger Eva Francke, mässansvarig för Caravan Stockholm på Kistamässan.

Nästa års upplaga av Caravan Stockholm 13–16 februari 2020, kommer att ha ett betydligt större utbud än tidigare år.

– Vi vänder oss nu till en bredare målgrupp och utökar Caravan Stockholm med fler destinationer, resmål och aktiviteter. Mässan ska vara ett smörgåsbord av allt inom camping och friluftsliv, förklarar Eva Francke.

En hel del fokus kommer att ligga på specialinriktade intressen som golf, fiske, yoga, surfing och orientering. Aktiviteter som passar utmärkt att kombinera med ett mobilt boende. Det kan vara ett sätt att ta sig till unika platser där det kanske inte finns hotell.

På mässan kommer det att finnas ett helt nytt destinationsområde där besökaren hittar allt från upplevelseparker och golfbanor till konstrundor och matupplevelser.

Enligt resemagasinet Lonely Planet, som listat nästa års stora resetrender, är just klimatsmarta resor den allra tydligaste. Eva Francke ser en koppling till att semestra med husbilar och husvagnar:

– Det ger ju betydligt lägre klimatutsläpp än långväga flygresor. Att ta husvagnen och stanna länge på samma plats är riktigt klimatsmart!

Mer info finner du på www.caravanstockholm.se

Gott klimat för mobilt resande

Webasto Cool Top Trail är en tystgående, fjärrstyrd och kraftfull klimatanläggning för husbilen eller husvagnen. Den är utvecklad för dig som har höga krav på ett behagligt inomhusklimat oavsett väder.

Den nya klimatanläggningen Cool Top Trail, från det tyska företaget Webasto, som i Sverige representeras av KG Knutsson AB, är en serie luftkonditioneringsanläggningar för kyl- och värmeeffektspannet 2 till 3,5 kW, vilket täcker behovet upp till cirka tio meters fordonslängd.

Anläggningen monteras i taket och sprider kyla eller värme via en luftfördelare. Du styr enkelt om du vill ha det varmare eller kallare med en fjärrkontroll. I taket inomhus syns en diskret led-display som visar temperaturen. Dessutom finns andra funktioner som timer, avfuktning och insomningsläge.

Pris från 21 600 kr.

Nytt avtal utvecklar Elmiamässan

Elmia och Husvagnsbranschens Riksförbund har tecknat ett nytt flerårigt avtal om Elmia Husvagn Husbil. Avtalet innebär att parterna tillsammans fortsätter att utveckla Nordens största mässa för det mobila livet.

Elmia och Husvagnsbranschens Riksförbund har samarbetat kring Elmia Husvagn Husbil ända sedan starten i början av 1980-talet. Mässan, som arrangeras varje år i början av september i Jönköping, samlar närmare 40 000 besökare som under fem dagar tar del av hela den svenska marknadens nyheter. Den är också en helhetsupplevelse med 10 000 campare på plats intill mässhallarna och ett rikt utbud av sociala evenemang under mässkvällarna.

Husbils- och husvagnsbranschen i Sverige är större än någonsin med en omsättning på närmare 20 miljarder kronor om året. Under 2019 väntas också de svenska campingarna slå rekord med drygt 16 miljoner gästnätter.

– En betydande del av årets försäljning sker på Elmia Husvagn Husbil och det är också startpunkten för nästa säsong med premiärvisningar av alla nya modeller direkt till kunderna, säger Tomas Haglund, ordförande för Husvagnsbranschens Riksförbund.

Tyskland bidrar med flest turister

Den svenska sommaren lockar allt fler campande turister. Flest utländska gästnätter kom i år från den tyska marknaden. Under juni - augusti ökade antalet gästnätter på camping, stugbyar, hotell och vandrarhem i Sverige med fem procent jämfört med samma period i fjol.

Antalet gästnätter på kommersiella boendeanläggningar i Sverige var totalt 29,4 miljoner under juni-augusti.

Gästnätterna från Tyskland ökade med tolv procent och placerar sig därmed som Sveriges största utlandsmarknad, en placering som Norge har haft under de senaste tio åren.

Den tredje största marknaden är Danmark, som stod för en ökning av antalet gästnätter med elva procent jämfört med förra sommaren.

Lättviktslampa för campare

BioLite HeadLamp passar perfekt för campingturen. Den är lätt och bekväm, och kan laddas och lysa med samtidigt. Det gör du genom att koppla in en smidig powerbank (finns som tillbehör).

Själva elektroniken är integrerad i tyget för att skapa en lätt lampa med en vikt på endast 69 gram, och som sitter tätt mot pannan och följer varje rörelse.

BioLite Headlamp, med ett ca-pris på 600 kr, har en ljusstyrka på maximum 330 Lumen samt fyra olika ljuslägen.

Den finns att köpa på Naturkompaniet samt andra välsorterade butiker inom friluftsliv.

RYMLIG FÖRVARING.
OCH EN REJÄL BESPARING.

Den nya generationen

Husvagnar för livets alla faser med optimal komfort per investerad krona.

WWW.HOBBY-CARAVAN.SE

Hobby
BUILT FOR LIFE

MHF Bergslagen firade 25

JUBILEUM. Trevligt 25-årskalas, tyckte MHF Kristinehamns styrelse. Per-Olof Fallgren, Roland Stenbäck och Carin Lindh Andersson.

ALLSÅNG. Tina och Bo Frid sjöng och spelade Thore Skogman-låtar och bjöd publiken att sjunga med.

TÅRTKALAS. MHF Bergslagen firade 25-årsdagen med tårta. Arvo Hyvönen, MHF Skattkärr, provade tårtan.

MHF-MINNEN. Regionordförande Curt Arne Gisleskog berättade om Bergslagen första år som region – 1995.

MHF-AKTIVITETER. Karl-Åke Frisén berättade om Bergslagens projekt och verksamhet.

MHF Bergslagen firade 25 år med jubileumskalas den 28 september på Karlskoga folkhögskola. Födelsedagen firades med historiska tillbakablickar, Thore Skogman-musik och tårta.

Revolutionen startar i Bergslagen!

MHF-REVOLUTION. I Motorföraren 1995 berättade Krister Haglund om bildandet av region Bergslagen. Rubriken var ”Revolutionen startar i Bergslagen”.

PÅ MHF:S KONGRESS i Hässleholm 1994 togs beslutet att göra om MHF:s 26 distrikt till sju regioner. MHF Bergslagen var den första regionen som bildades, följt av region Öst och region Väst. Bergslagen bildades av de tidigare distrikten Närke, Värmland och Dalarna.

Ett 40-tal MHF:are var med och firade Region Bergslagens 25-årsjubileum i Karlskoga.

– Det här är ett bra tillfälle att blicka bakåt på regionens historia, samtidigt som det är viktigt att blicka framåt, sa regionordförande Curt Arne Gisleskog.

Han hade tittat i protokoll från Bergslagens första år som region.

– Beslutet om att bilda regionen togs på hösten 1994 och Bergslagen bildades officiellt 1 januari 1995. Jag fanns med som suppleant i den första styrelsen, berättade Gisleskog.

Christer Folkesson, regionordförande MHF Öst, framförde gratulationer från förbundet.

– MHF:s nya organisation skulle fokusera på verksamhet på lokal nivå. Regionen skulle vara en länk mellan lokalavdelning och centralt, sa han.

MHF-KONGRESS. MHF:aren Thore Skogman spelade på kongressen i Karlstad 1997.

VARJE REGION SKULLE ha en egen styrelse, en egen regionchef och en egen administration.

– Jag började som regionchef i Öst 1997, sa Christer.

Carin Lindh Andersson är ordförande i MHF Kristinehamn. Hon tyckte att det var ett trevligt jubileumskalas.

– Jag har varit MHF-medlem i 20 år, berättar Carin.

Vad har du för MHF-minnen?

– En person som jag minns speciellt är Karl-Axel Haraldsson, som tidigare var ordförande för MHF Kristinehamn. Även hans fru var mycket engagerad.

Carin Lindh Andersson lyfter fram Ta Paus som en väldigt bra MHF-aktivitet.

– På Ta Paus träffar man mycket folk och det är positivt, säger hon.

– Vi står på rastplatsen Ristjärn som ligger mellan Kristinehamn och Karlstad. Det är en mycket fin rastplats som ligger vid en tjärn med vita näckrosor.

CARL-ERIK ”CALLE” CARLSSON, MHF Örebro, och hans fru Gun Carlsson har många MHF-minnen.

– Jag har varit MHF-medlem i 59 år. Vi körde mycket bilorientering. Jag var kartläsare, berättar Calle.

– Jag körde, inflikar Gun.

– Det var trevligt med bilorientering. Det blev en bra gemenskap och man träffade många kompisar, tillägger Calle.

BO OCH TINA FRID sjöng och spelade Thore Skogman-låtar på jubileet. Paret körde allsång där publiken fick sjunga med.

– Thore Skogman var västgöte, född 1931 och gjorde skivdebut 1955. Han skrev 1302 låtar, berättade Frids.

år som region

BERGSLAGEN 25 ÅR. Ett 40-tal MHF:are var med och firade region Bergslagens 25-årsjubileum.
FOTO: MARI HAGLUND

MHF-VETERAN. Krister Haglund var ordförande i MHF Bergslagens interimsstyrelse. Nu är han sekreterare i regionen.

KALASDELTAGARE. Carl-Erik "Calle" Carlsson, MHF Örebro, och hans fru Gun Carlsson har många MHF-minnen. Bilorientering är en MHF-aktivitet de har kört många gånger.

Thore Skogman var MHF:are och uppträdde på MHF:s kongress i Karlstad 1997. Jubileumskalaset avslutades med tårta.

KRISTER HAGLUND VAR ordförande i Region Bergslagens interimsstyrelse. Han var regionchef i Bergslagen 1997–2004. Krister Haglund är idag sekreterare i regionen.

I Motorföraren 1995 sa Krister Haglund såhär om regionsbildandet: "Jag har en stark tro på att vi med våra funktionärers stöd kommer att klara av denna inre revolution för ett förnyat MHF."

– Den stora förändringen skedde för de MHF:are som hade varit engagerade i sina distrikt och som nu inte hade någon roll i den nya organisationen, säger han.

– Vi försökte få lokalavdelningarna att ta tillvara på dessa resurser i större utsträckning, men det lyckades inte överallt.

I MOTORFÖRARE 1995 berättade Krister Haglund: "I årets verksamhetsplanering finns bland annat regelbundet återkommande kursdagar om droger i trafik, trafiksäkerhetsfrågor etcetera. Vi hoppas också få i gång ett fint program med aktiviteter under sommaren."

– Tanken var att det skulle bli möjlighet med satsningar på regional verksamhet och regionala funktionärsutbildningar. Det var mer rationellt än för ett län i taget, minns han.

– Genom att vi utbildade våra funktionärer i trafiksäkerhetsfrågor blev det högre kvalité på våra aktiviteter som exempelvis bälteskampanjer med vältebilen, hastighetsmätning och familjerallyn.

Hur skiljer sig region Bergslagens sätt att arbeta idag mot för 25 år sedan?

– Vi har blivit smalare och spetsigare. Vi pratar direkt om frågor som rör rattfylleri och drograttfylleri. Det är mindre allmän trafiksäkerhet, reflekterar Krister Haglund.

Hur ska vi göra MHF till en modern folkrörelse?

– Jag tror att moderniseringen består av fler aktiva punktinsatser och färre protokoll (möten). Det vill säga fokus på utåtriktade aktiviteter, samtidigt som föreningsdemokratin ska fortgå och är viktig.

MARI HAGLUND

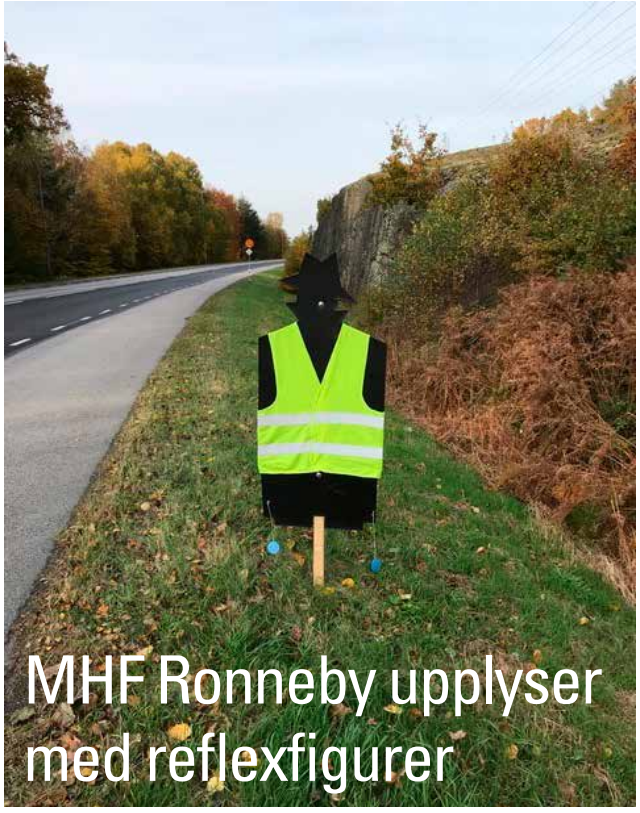

MHF Ronneby upplyser med reflexfigurer

UPPLYSNING. MHF Ronnebys reflexfigurer vid vägkanten ska upplysa trafikanter om hur dåligt man syns som fotgängare utan reflex.
FOTO: PRIVAT

MHF Ronneby upplyser Ronnebyborna om hur viktigt det är att använda reflex under den mörka årstiden. Avdelningen har satt upp nio stycken reflexfigurer.

DET HÄR ÄR FJÄRDE ÅRET som MHF Ronneby har satt upp reflexfigurer i Ronneby kommun.

– Syftet är att uppmärksamma folk på hur dåligt man syns i mörkret om man inte använder reflex, berättar Oddvar Myhr, ordförande för MHF Ronneby.

– En reflex är en billig livförsäkring som räddar liv.

I de trafikolyckor där gående är inblandade, sker 40 procent av olyckorna i mörker. Under november och december nästan tredubblas antalet påkörda och skadade fotgängare under timmarna mellan klockan 16–18 jämfört med övriga månader enligt Transportstyrelsen.

MHF Ronneby ställer ut reflexfigurerna runtom i Ronneby och på in- och utfarter. Figurerna ska sitta uppe från oktober till februari. MHF Ronneby flyttar runt figurerna till olika platser i kommunen.

– Vi har satt upp nio stycken reflexfigurer. Det är tre olika typer, förklarar Oddvar Myhr.

– En av gubbarna bär reflexväst och två hängande reflexer, en figur har två hängande reflexer och den tredje varianten är helsvart och saknar reflexer.

Vad får ni för respons?

– Alla säger att det är en bra sak vi gör. Det är roligt att höra.

Med reflexer syns du på ungefär 125 meters håll i mörker, om du möter en bil med halvljuset påslaget. Om du däremot saknar reflexer och har mörka kläder, då syns du inte förrän bilen är 20–30 meter ifrån dig.

Vad använder du för typ av reflexer?

– Jag har minst två hängande reflexer, reflexband runt fötterna och gärna en liten lampa som man fäster på kläderna. Det gäller att föregå med gott exempel, säger Oddvar Myhr.

MARI HAGLUND

OSE-RIÖS FARS		ÄR IN-TAKTA PÅ LÄNG-DEN	VIKT SOM GER LINJE	GLÄNSER I LAG / ÄR EFTER-HÄNGSEN		MELLAN VARVEN / HOV-DAMER		GÖRA FIGURER I SKINN		GÖR RENT HUS / VISAR RÖD SIFFRA	DEN KAN GÖRA HÅL / GRAD-MÅTT		BLIR STÅL-MANNEN	STATIO-NERADE	DEN ÄR REST VID FYR-PLATS		TALAR UTAN TÄCK-NING
KNARRAR MED BLÅTT SKEN																	I RUNDA SLÄNGAR
SITTER PÅ ETT STAM-STÄLLE											HYRT LÄNGE / SEEDAR						
					SAGT JA TILL		KEJSAREN ÖSTERUT / DE FÅR BLÅDÅRAR PÅ PLÅT							SUND / LEVA OM			
DELAR TÅRTA / LITEN PLATT-FORM			HAND-LEDER / LJUVLIG-HETEN							SJÄTTE TON I C-DUR SKALA		GER VAL-BERED-NING / YTMÅTT					
				DE FINNS FÖR FIKA-PAUSER									GER TOMTEN JÄMNT SKÄGG / STÖTAR				DET RYMS BAKOM TITELN
KAN KOSTA	BARN PÅ SPINN-SIDAN / UTFÖR									SEJDEL / FEST-TÅGEN					USA-STÄDER		
HAR KILLING-GÄNGET				DET DRAS UPP PÅ ARMEN		SNACKA MUSIK / BLIR OFTA SKÄMT						FÄRGTON / HAR MASK-HÅL					
REJÄLA HOLM-GÅNGAR		GÄLDAT FÖR GRÄDDFIL / PÅ-HITTADE						DE KAN HA SINA VAD / JÄMKA						LÖVTRÄD / TRAFIK-PLATS			
					KORT SKALL / DEN KOM FÖRE VIGGEN						SAKNAR VÄST / SKINER UPP				ÄR ETT VANLIGT ACKORD / DRYCK		
PÅ TRE-KVART						STOPP I TRAFIKEN / HAR EF-TERLYST							TAR IN VATTEN / RUM MED KLASS				
VERKA / I ELFTE TIMMEN			CYKLADE / TRAFIK-FARA MED GIN I DRINK									LITEN SÅDAN ÄR SINGEL / BLIR NIA IBLAND					DEN GÖR VATTEN-DRAG
				LAND-OMRÅ-DENA										UT-SPELAS	TICKA PÅ / FATTAS		
LINDA GARNER				SKÄR-NINGS-PUNKT / DEN ÄR EN DRÖM						BILD-TIDNING PÅ 60-TALET	ROCK / ERBIUM						
DEN FYLLER BILIST						DET OGYNN-SAMMA FLYTET							GLIDA				
PÅ BIL I ANDA-LUSIEN		KAMMAR-GREVE / TRAMPAR HÅRT PÅ PEDALEN				JÄMNA-DES MED MARKEN / LYCKATS MED											
					BUSKE / GUL OLJE-KÄLLA			UPP-HET-TADE									
SMET			SPRIT I BOLLEN / REALI-SERAR														
DJUR-VÄRLDEN							DRAS I NORSK FJORD										
VÄXT UTAN STAM				HELG MED RIS / VARA HÄR OCH NU													
ERSÄTTS AV BAST IBLAND	REGIST-RERAR VISSA VÅGOR				ALTER-NATIV TILL MORS												

FOTO: VILLE-VEIKKO HEINONEN, KONSTRUKTÖR: MATS EDVARDSSON

LÖS KRYSSET OCH VINN!

De fem först dragna lösningarna belönas med två bingolotter vardera. Skicka lösningen till: Motor-föraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm före 6/1 2020. Märk kuvertet "Krysset 8/19". Du kan även e-posta en bild på hela krysset till: motorforaren@mhf.se

► Namn.....

► Adress.....

► Postadress.....

Transportbilar

Transporter 6.1
Nästa nivå

Ta allt du trodde du visste om Transporter och höj det en nivå. Fler smarta assistanssystem, vassare design och förbättrade lastmöjligheter gör Transporter 6.1 till en ännu bättre arbetsplats. Dessutom ingår just nu infotainmentsystemet Discover Media med inbyggd navigation och online-tjänster. Är du redo för nästa nivå? Välkommen in på provkörning hos din närmaste Volkswagen-återförsäljare!

Transporter Skåp företagsleasing från 2 030 kr/mån[1]

Transporter Skåp 6.1 bränsleförbrukning blandad körning 7,2–8,6 l/100 km, CO_2-utsläpp 190–226 g/km (enl WLTP-körcykel), CO_2-utsläpp 6,2–7,3 l/100 km, 164–192 g/km (enl NEDC-körcykel). [1]Volkswagen Företagsleasing exkl moms 36 mån, 1 500 mil/år, 30% särskild leasingavgift, 47% restvärde, rörlig ränta baserad på VWFS basränta (nov 2019). Beräkningsgrundat belopp 255.000 kr (Transporter Skåp TDI 90). Uppläggnings- och administrationsavgift tillkommer. Vi reserverar oss för eventuella ändringar och avvikelser. Varje Volkswagen-återförsäljare är fri att sätta sina egna priser. Bilen på bilden är extrautrustad.

volkswagen-transportbilar.se

Motorföraren i backspegeln

Sista kvartalet av 1989 blev händelserikt. I september kolliderade två tankfartyg utanför Storbritannien, fattade eld och 100 ton råolja läckte ut. I oktober frikände Svea hovrätt Christer Pettersson för mordet på Olof Palme och den nionde november öppnades Berlinmuren, vilket innebar att det för första gången sedan 1961 gick att resa fritt mellan Öst- och Västberlin. Samma månad genomfördes också århundradets skattereform i Sverige.

Det första bandet av Nationalencyklopedin utkom i december, alltså lite av dåtidens Google, fast i bokform.

Någon dag efter den svenska premiären av filmen Tillbaka till framtiden del II, blev det inbördeskrig i Rumänien och på juldagen avrättades diktatorn och hans hustru.

I oktober kom Motorföraren ut till medlemmarna, och tidningen hade nu funnits i 62 år.

TEXT: MIKAEL LINDBERG

Omslag

En campande familj framför sin husvagn är en talande bild för semestersverige – och att Motorföraren den här gången handlar om tema husvagn. Och just husvagnar är det ett överflöd av, jämfört med antalet husbilar. I alla fall i mässreportaget. Omslaget skvallrar också om ett reportage kring hur mycket ägaren offrar på sin bil, och det handlar om andelen pengar ur hushållsbudgeten.

Men mycket annat går också att hitta i tidningen och här ger vi några smakprov.

Tusentals besökare på MHF-dag

Mottot för MHF-dagen i Göteborgs och Bohus distrikt löd vägar, trafikregler, övervakning, trafiknykterhet och trafiksäkerhet. Därtill kom även räddningsnätet som finns uppbyggt om olyckan är framme.

Dagen samlade tusentals besökare som fick bekanta sig med olika utställningar, provsmakning av alkoholfria drycker samt köpa motorolja till rabatterat pris. Det fanns möjlighet att prova krocksläde i sju km/t, köra radiostyrda bilar samt träffa MHF:s husvagnsklubb. Dåvarande förbundsordförande, Elver Jonsson, invigningstalade och framförde på plats MHF:s krav på en nollgräns. Hela arbetet kring och med MHF-dagen resulterade i ett stort och lyckat event.

Dyrare att köra bil

Kommunikationer är samhällets blodomlopp, står att läsa i ledaren. Utan kommunikationer slutar samhället att fungera, oavsett om det gäller arbetspendling, fritidsresande eller distributionstrafik. Ett antal statliga utredningar föreslår vid den här tiden olika förslag på skattehöjningar, som höjd bensinskatt, olika bilavgifter för storstäderna, samt reducerade reseavdrag. Summan av kardemumman är ett förväntat bensinpris på 7–8 kronor per liter, vilket skulle drabba glesbygden extra hårt.

Hur mycket kostade då en liter bensin vid den här tiden? Jo, Runt 6,20 kronor litern, vilket i dagens penningvärde motsvarar strax under 10 kronor litern.

Sportvagnar i duell

Även om det finns hastighetsbegränsningar, vill många ha en sportbil. Ibland räcker det med känslan att veta att bilen är snabb – utan att behöva visa det. Men vilken av Pontiac Trans Am GTA och Mazda RX7 turbo ska man välja? Motorföraren har jämfört. Mazdan är strikt tvåsitsig, medan Pontiacen erbjuder nödsäte bak för småväxta. Läderklädda framstolar erbjuds i bägge vagnarna. Amerikanens instrument är plottriga, medan japanen erbjuder en mer renodlad layout. Motorerna? Ja, i Trans Am sitter en V8 på 5,7 liter och 225 hästkrafter, i Mazdan en turbomatad Wankel på 1,3 liter som ger 199. Trots att RX7 är 200 kilo lättare, förlorar den accelerationsproverna (9,7 s mot 8,4). Vad den däremot inte förlorar är köruppleverlsen på kurvig väg.

Någonstans förnimms att Mazda RX7 med turbo drar det längsta strået ...

Mässrekord

Det var få som trodde att 1989 års husvagnsmässa skulle slå föregående år. Men så blev det. Större utställningsyta, omkring 190 utställare från tio länder och fler husvagnar än tidigare bevisade motsatsen. På plats fanns även MHF som med liv och lust informerade besökarna om nykterhetsfrågor, trafiksäkerhet och försäkringsfrågor.

Eldfängd långtestbil

Tre bilar långtestades i Motorföraren. Det var Mitsubishi Space Wagon, Mazda 121 och Fiat Croma.

Vid den här tiden hade de körts nästan 3 000 mil, där Mitsubishin råkat ut för ett misslyckat stöldförsök och Mazdan fått inbrott och saknade radion. Fiat Croman var om möjligt än mer otursförföljd. Efter 1 000-milaservicen tog det eld i motorutrymmet. Anledningen var ett glömt oljepåfyllningslock. Elden kunde snabbt släckas, och efter det fungerade faktiskt bilen bättre än innan.

Idag kan vi se att Mitsubishin, om än avställd, fortfarande finns kvar. Den har haft sex ägare och vid sista besiktningen hade den gått nästan 44 000 mil.

VINNARE KRYSSET NR 7

► Grattis säger vi till fem nya kryssetvinnare! Två bingolotter vardera är vinsten. Lycka till!

Bertil Nygren,
Leksand

Millie Gustavsson,
Karlskoga

Stefan Ekberg,
Skyttetorp

Barbro Öberg,
Östersund

Jan Grimberg,
Brastad

Allt vanligare att krocka med vildsvin

Cirka 50 000 viltolyckor rapporterades till polisen mellan januari och oktober. 37 000 olyckor med rådjur, 4 000 kollisioner med älgar och 5 700 incidenter med vildsvin inträffade under perioden. Det visar uppgifter från Viltolycksrådet.

Oktober och november är de månader, då det sker flest viltolyckor i Sverige. De senaste åren har kollisioner med vildsvin ökat. Flest viltolyckor sker i länen Kalmar, Kronoberg och Sörmland.

Om du kör på en björn, varg, järv, lo, älg, hjort, rådjur, utter, vildsvin, mufflonfår, örn eller ren, då är du skyldig enligt lag rapportera det till polisen uppger Älgskadefondsföreningen.

FOTO: C.NILSSON/ÄLGSKADEFONDSFÖRENINGEN

Rätt svar bil- & trafikfrågor

1B. Under skalet är Volkswagen Up, Seat Mii och Skoda Citigo samma bil.

2A. Elbilen Smart Fortwo EQ är 269 centimeter kort.

3A. Nya Volvo XC40 är 442,5 centimeter. Längst av Volvos modeller är S90 med sina 496,3 centimeter, 1 cm längre än XC90 och 3 cm längre än V90.

4B. Så här står det i Trafikförordningen 4 kap 7§: ”Ett annat motordrivet fordon än en buss med eller utan ett därtill kopplat fordon får inte föras på andra vägar än enskilda om fordonet eller fordonståget, lasten inräknad, är längre än 24,0 meter.”
Längden av ett fordonståg, lasten inräknad, får dock uppgå till 25,25 meter om vissa villkor, som anges i Trafikförordningen, är uppfyllda.

5C. Den 369,8 centimeter korta Adam tillverkades av Opel 2013–2018.

6C. Klassiska Fiat 500 (Nueva 500), som tillverkades åren 1957–1975 i 3 893 294 exemplar, var 297 centimeter kort. 2007 återkom Fiat med en ny 500, en modell som säljs idag i olika varianter och är 355 centimeter i grundutförandet.

7A. Fyrsitsiga, 293,5 centimeter korta mikrobilen Toyota IQ tillverkades 2008–2016.

8C. Messerschmitt kördes av Lasse Åberg i klassiska ”Sällskapsresan” från 1980. Från började tillverkade Messerschmitt stridsflygplan, men ställde om produktionen till bl. a. den tvåsitsiga och trehjuliga stadsbilen efter andra världskriget när Tyskland förbjöds att tillverka flygplan. Messerschmitt KR200 med en motor på 10 hk tillverkades 1955–1964.

TORGET: RADANNONSER

SÄLJES

TVÅ VETERANBILAR, TRIUMPH. En 1300 från 1967, en TR8 från 1976.

Pris för båda: 60 000 kr.
Tel 031–10 54 74,
070–823 06 31.

MEDLEMSFÖRMÅN: ANNONSERA

► Som en förmån erbjuder vi våra medlemmar en gratis Torget-annons! Gäller endast privatpersoner, en annons per utgivning och person. För kommersiella annonser hänvisar vi till vår annonschef (se redaktionsrutan sidan 4). Manusstopp är den **6 januari.**

► Skicka din annons till: ”Torget”, Motorföraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm.

☐ Säljes
☐ Köpes
☐ Uthyres
☐ Önskas hyra
☐ Bytes
☐ Fastighet
☐ Tomt
☐ Personligt

Annonstext /Produkt, pris, årsmodell etcetera _____

_____

Namn _____

Telefon _____

Adress _____

Postadress _____

Medlemsnummer (obligatoriskt) _____

ÄNNU INTE MEDLEM?

Swisha 195 kronor till **123 222 32 87**

Skriv **helnykter** eller **trafiknykter** samt personnr och mailadress i meddelandet.

Eller skicka talongen i ett kuvert märkt ”**FRISVAR**” till:

MHF Motorförarnas Helnykterhetsförbund
Kundnr 120 171 200, 120 11 Stockholm

Namn: _____
Adress: _____
Postnr & ort: _____
Tel. mobil: _____
E-post: _____
Personnr: _____

☐ Medlem MHF – 195 kr första året (normalt 250 kr)
☐ Medlem MHF-Ungdom – 100 kr (upp till 25 år) – 200 kr (över 25 år)
☐ MHF Camping Club – Tilläggsmedlemskap 75 kr första året (normalt 175 kr)
☐ Helnykter* ☐ Trafiknykter*
*Helnykter är en medlem som har en helnykter livsstil. En trafiknykter medlem avstår självklart alkohol när man kör bil, MC etc och är i övrigt drogfri.

POSTTIDNING B
MHF, Hammarby Fabriksväg 25
120 30 Stockholm

KÖP ORIGINALET V VAGNER PREMIUM

RETRO 7-i-1
STEREO MUSIKCENTER

NOSTALGISK UTANPÅ – HIGHTECH INUTI

DAB+ / FM RADIO + SKIVSPELARE + KASSETT + CD + USB + BLUETOOTH

Gratis!
Vid köp inom 14 dagar
VAGNER hörlurar
Värde 795:-

Klassiskt design och fylligt ljud!

NYHET!
NU MED DUBBEL EFFEKT KRISTALLKLART LJUD!
Jämför pris/förstärkareffekt på marknaden!
Prisgaranti i 30 dagar

UPPDATERAD BÄSTSÄLJARE – BARA HOS OSS!

kr. 4 195:-
Kampanjpris
kr. 2 795:-
Spara 1 400:-

VAGNER PREMIUM 940

- **DAB+ AM/FM radio** med vacker stereoklang
- **Bluetooth** för avspelning av ljudfiler från smartphone och surfplatta
- **Skivhastigheter** 33, 45, 78 (stenkakor) varv/min. • Pickup-armen går automatisk tilbaka
- **Kassettspelare** • **CD-spelare** för audio-CD och Mp3-CD • Anslutningsmöjlighet för hörlurar
- **USB-ingång** för avspelning och lagrande av musik från radio, skiva, CD, kassett, Mp3-disk och Bluetooth
- Stor, stabil och vibrationsfri tallrikplatta • Efter uppspelning av LP återgår tonarmen automatiskt
- Integrerade stereohögtalare **2 x 10 Watt RMS (2 x 80 Watt PMPO)** • Equalizer med 5 olika valmöjligeter för ljudlägen
- Externa uppspelningsenheter kan kopplas till • Anslutningsmöjlighet för externa högtalare (förstärkare krävs)
- Fjärrstyrning • Svensk bruksanvisning • Massiv låda i ekfanér • Mått (b/d/h): 51 x 35 x 22 (51 öppen) cm

DAB+ Digital Audio Broadcasting

Bluetooth

Fjärrkontroll på köpet

99:-
Reservstift

995:-
Specialbord

298:-
Rengöringskit för vinyl

kr. 2 195:-

VAGNER LUX 930
2 x 5 watt RMS - Produktinfo, se www.postshop.se

Klarna.

Enkel beställning - snabb leverans

Telefon: 0526 60340
www.postshop.se

Ingen expeditionsavgift - endast porto tillkommer (kr. 185:-) **Leverantör: HELGESEN Strömstad**